ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι

Τόμος Β'. Συνδρομή, ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, ἐξαμηνοεμένον καὶ προπληρωτέα: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8. **ΕΤΟΣ Β'.**

ΑΡΙΘΜ. 47. τῇ 1/13. Δεκεμβρίου 1886.

Ο ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΙΣ.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀμφιβόλων δωρημάτων, ὅσα ἐλάβομεν παρὰ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ λεγομένου πολιτισμοῦ, συγκαταλέγονται καὶ τὰ ζυθοπωλεῖα καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα, ὅπου οἱ ἄνδρες αἰσθάνονται ὁσημέραι ἀπαραίτητον τὴν ἀνάγκην νὰ συναθροίζωνται χάριν ἀναπαύσεως ἀπὸ τῶν καθημερινῶν ἀσχολιῶν καὶ ὅπως διασκεδάσωσι πίνοντες καὶ εὐωχούμενοι. Μὲ τὴν πληθώραν δὲ τῶν καταστημάτων τούτων συναυξάνει δυστυχῶς καὶ τὸ ἑλκυστικὸν αὐτῶν, πρὸς βλάβην βεβαίως καὶ ζημίαν τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου. Οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι οὐδέποτε συνηθροίζοντο ἐν τοῖς οἰνοπωλείοις καὶ τοῖς πανδοχείοις, ὅπως συνδιασκεδάσωσι καὶ ἐντρυφήσωσι συνομιλοῦντες πρὸς ἀλλήλους. Αἰτία δὲ τούτου ἦν ἡ κακὴ φήμη, ἧς ἀπέλαυον οἱ τόποι ἐκεῖνοι. Καὶ οὐδεὶς μὲν τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν ἐθεώρει ἀνάξιον ἑαυτοῦ νὰ ἐμπορεύεται, ἢ νὰ μετέρχεται ἐν ἐλεύθερον ἐπιτήδευμα, ἢ νὰ ἦνε ἰδιοκτήτης ἐργοστασίου, ἀλλ' ἡ μικρεμπορία καὶ ἡ καπηλεία περιεφρονεῖτο εἰς τὸν ὕπατον βαθμόν, διότι τὸ νὰ φιλονεικῇ τις καὶ νὰ παζαρεύῃ χάριν εὐτελοῦς κέρδους ἐνομίζετο συνώνυμον πρὸς τὴν ἐκ τοῦ προτέρου ἀπάτην. Ἐκτὸς τούτου καὶ αὐτὴ ἡ προσφορὰ τροφῆς καὶ ποτῶν ἐπὶ πληρωμῇ ἀντέβαινεν ὅλως διόλου πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ βαθέως ἐρριζωμένης φιλοξενίας. Ἐὰν δὲ εἰς τ' ἀνωτέρω προσθέσωμεν καὶ την διφορουμένην ὑπόληψιν, ἣν οἱ ἀρχαῖοι ἔτρεφον προς τὴν διὰ γυναικῶν ἐκτελουμένην ὑπηρεσίαν, δὲν θ' ἀπορήσωμεν ἀκούοντες τὸν Ἰσοκράτη λέγοντα, ὅτι ἄλλοτε οὔτε κἂν εἷς δοῦλος εἶχέ ποτε τολμήσει νὰ φάγῃ ἢ νὰ πίῃ ἐντὸς καπηλείου. Ἐν τοῖς τοιούτοις καταστήμασιν ἐπωλοῦντο ἐκτὸς ἀνθράκων, ὄξους, μέλιτος κτλ. τρόφιμα καὶ οἶνος, παρεχόμενα εἰς τοὺς θαμῶνας ἔν τινι παρακειμένῳ θαλάμῳ.

ΓΕΡΜΑΝΙΣ ΧΩΡΙΚΗ. Εἰκὼν ὑπὸ J. Lieck.

Ἀλλὰ θὰ περιεπίπτομεν εἰς πλάνην, ἐὰν ἐπιστεύομεν ὅτι ἡ ἀποχὴ αὕτη ἀπὸ τῶν πανδοχείων εἶχεν ὠφελήσει τότε τὸν οἰκογενειακὸν βίον. Διὰ πάντα εὔπορον ἀστὸν ὁ οἶκος

ἦν μόνον ὁ τόπος, ὅπου ἐλάμβανε τὴν τροφὴν καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλήν του, ὅπως ἀναπαυθῇ. Ἡ ζωή του ἀνῆκεν εἰς τὴν πολιτείαν καὶ ἐὰν δὲν εἶχεν ἄλλας πολιτικὰς ἢ δικαστικὰς ὑποχρεώσεις, ἐζήτει ψυχαγωγίαν καὶ διασκέδασιν ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ταῖς παλαίστραις, ἐν τοῖς βαλανείοις καὶ ταῖς λέσχαις, ὧν 360 εἶχον αἱ τότε Ἀθῆναι, ἢ εἰσήρχετο εἰς τὸ ἐργαστήριον ἑνὸς οἱουδήποτε χειρώνακτος, ὅπου ἠδύνατο μετ' ἄλλων ἀργῶν νὰ συνομιλήσῃ καὶ ν' ἀργολογήσῃ κατ' ἀρέσκειαν. Ἕκαστος ἐξ ὑμῶν, λέγει παρὰ Λυσίᾳ εἷς κατηγορούμενος προς τοὺς δικαστάς, συχνότατα φοιτᾷ εἰς τ' ἀρωματοπωλεῖα, εἰς τὰ κουρεῖα καὶ τὰ σκυτοτομεῖα, καὶ πρὸ πάντων εἰς ὅσα κεῖνται ἐγγύτατα τῆς ἀγορᾶς. Κατὰ τὰς τοιαύτας συνομιλίας ὁ ἀρχαῖος Ἕλλην δὲν ᾐσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ πίνῃ ἄλλοτι ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, αὐστηρῶς δ' ἀπηγόρευον τὰ τότε ἤθη νὰ πίνεται ὁ οἶνος πρὸ τοῦ ἀρίστου, παρὰ μόνον τὸ ἑσπέρας διαρκοῦντος τοῦ συμποσίου.

Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθήναις βαθμηδὸν μετεβλήθησαν οἱ καιροὶ καὶ κατὰ τὸν τέταρτον αἰῶνα ἡ τάξις τῶν ἐλευθέρων ἀστῶν δὲν εἶχε πλέον τὴν παλαιὰν ἐκείνην πρόληψιν κατὰ τῶν πανδοχείων καὶ πρυτανείων. Ὁ γνωστὸς Διογένης ὁ κυνικὸς παρέβαλε τα ἐν Ἀττικῇ καπηλεῖα πρὸς τὰ συσσίτια τῶν Σπαρτιατῶν καὶ ὅτε ἡμέραν τινὰ ἀφ' οὗ ἠρίστησεν ἔν τινι ἐξ αὐτῶν, προσεκάλει τὸν παρερχόμενον Δημοσθένη, ὅςτις ἠρνήθη ἐν τούτοις να δεχθῇ τὴν πρόςκλησίν του, ἐφώνησε πρὸς τοῦτον: „Σὺ μὲν ἐντρέπεσαι νὰ εἰςέλθῃς, ἀλλ' ὁ κύριός σου — ἐνόει δὲ τὸν κυρίαρχον λαὸν — καθ' ἑκάστην φοιτᾷ εἰς τὸν τόπον τοῦτον." Οἱ κωμικοὶ ποιηταὶ συχνότατα ἀναφέρουσι τὰ οἰνοπωλεῖα, ἔν τινι δὲ ἀποσπάσματι τοῦ Ἀντιφάνους παρουσιάζεται γυνὴ λέγουσα: „Ὁ γείτων μου εἶνε οἰνοπώλης· αὐτὸς μόνος γνωρίζει, ὅταν διψῶ, πῶς θέλω το κρασί, οὔτε πολὺ ἄκρατο, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ πολὺ νερό." Οἱ ἐγκριτότεροι πολῖται καὶ πρὸ πάντων οἱ πρεσβύτεροι τὴν ἡλικίαν ἀπέφευγον, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ παραδείγματος τοῦ Δημοσθένους, νὰ συχνάζωσιν εἰς τὰ μέρη ταῦτα, μεγάλην δ' ἐντύπωσιν εἶχεν ἐμποιήσει καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ Κορίνθῳ, ὅπου αἱ ὑλικαὶ ἀπολαύσεις ταχέως εἶχον καταπνίξει τὴν παρομιώδη ἐκείνην ἑλληνικὴν χάριν καὶ νηφαλιότητα, ἡ διαγωγὴ τοῦ ἐκ Συρακουσῶν ἐξορισθέντος τυράννου Διονυσίου, ὅςτις δὲν εἶχε διστάσει καὶ πρὸς τὰς ἰχθυοπώλιδας νὰ συνάψῃ γνωριμίαν, νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ ψιμμυθιοπωλεῖα καὶ ἐν τοῖς καπηλείοις να πίῃ οἶνον. Ἡ νεολαία ὅμως λίαν πρωΐμως εἶχεν ἀρχίσει νὰ κατατρίβῃ τὸν καιρόν της ἐν τοῖς οἰνοπωλείοις καὶ τοῖς ἄλλοις καταγωγίοις τῆς ἀκολασίας, ὡς καὶ ὁ Ἰσοκράτης λέγει που ἐν τοῖς συγγράμμασί του, ὅτι οἱ μὲν κραιπαλῶσιν ἐν τοῖς καπηλείοις, οἱ δὲ συρρέουσιν εἰς τα κυβιστεῖα, πλεῖστοι δὲ ἄλλοι εὑρίσκονται εἰς τὰς σχολὰς τῶν αὐλητρίδων. Φυσικῶς ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπῆρχον ἐκτὸς τῶν καπηλείων καὶ ἀληθεῖς ξενῶνες καὶ ἄλλα καταλύματα διὰ τοὺς ξένους, ὅπου οὐχὶ σπανίως ἐσύχναζον καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγχώριοι. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶχον καλλιτέραν φήμην, εἶχον διασκευὴν ὅλως πρωτογενῆ καὶ τὸ πολὺ ὁ κατάλογος τῶν φαγητῶν των ἦτο ποικιλώτερος τοῦ τῶν καπηλείων. Ἐν τοῖς βατράχοις τοῦ Ἀριστοφάνους διακωμῳδεῖται ὁ Θεὸς τοῦ οἴνου Διόνυσος, διότι κατεβρόχθισε δεκαὲξ τεμάχια ἄρτου, εἴκοσι μερίδας κρέατος — πρὸς 9 λεπτά! — πρὸς τούτοις σκόροδα, τεταριχευμένους ἰχθῦς καὶ τυρόν. Μαγειρεῖα ἀναφέρονται ὑπάρχοντα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου ὁ ὄχλος κατέφευγε δια νὰ φάγῃ βραστὰς γλώσσας, κεφαλάς, πόδας, ὦτα, ἐντόσθια καὶ ἀλλᾶντας, πινων συγχρόνως ζῦθον τοῦ Πηλουσίου καὶ ὡς διεγερτικὸν τῆς δίψης καταναλίσκων εἰς μεγάλην ποσότητα καὶ τὰς ῥαφανίδας.

Ἐν Ῥώμῃ ὁ βίος οὗτος τῶν καπηλείων καὶ πανδοχείων κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἦτον ἐντελῶς ἄγνωστος. Πᾶς σοβαρὸς καὶ φιλόπατρις πολίτης, ἀφ' οὗ ἐπεράτονεν ὅλας τας πολιτικας ἀσχολίας του, κατηνάλισκε τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου του εἰς τὸ νὰ προςφέρῃ ὑπηρεσίας εἰς τοὺς φίλους του, νὰ ἀσκῆται σωματικῶς ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως, νὰ λούεται, νὰ φοιτᾷ εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τὰς συχνὰς ἑορτάς, ὀλιγώτερον δὲ νὰ μελετᾷ ἐπιστημονικῶς καὶ νὰ φιλοσοφῇ, διότι ἐπεκράτει τὸ ἔθος μόνον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου νὰ ἐπιδίδωνται εἰς πνευματικὰς ἐργασίας. Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἐν ταῖς δημοσίαις τῆς πόλεως πλατείαις ὡρισμένα μέρη, ὅπου οἱ γνώριμοι πρὸς ἀλλήλους, ἢ οἱ ἄεργοι συνηθροίζοντο καὶ κατέτριβον τὸν καιρόν των συνομιλοῦντες ὀρθιοι ἢ καθήμενοι. Ἐν τινι ἐπιστολῇ του Πλίνιος ὁ νεώτερος παραπονεῖται κατὰ τῆς ἀμελείας τῶν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν νέων ποιητικῶν ἔργων προςκεκλημένων. „Οἱ πλεῖστοι αὐτῶν, λέγει, κάθηνται εἰς τὰς πλατείας (stationes) καὶ ἀργολογοῦσιν, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν ἐρωτῶσιν, ἂν ὁ ἀναγινώσκων ἤρχισε τὸ μάθημα καὶ πόσον ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν." Ὁμοίως καὶ παρὰ τῷ Λιβίῳ ὁ ὕπατος Αἰμίλιος Παῦλος λέγει μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν λαόν: „Εἰς ὅλας τὰς διασκεδάσεις καὶ εἰς τὰ συμπόσια ἀκόμη ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἰξεύρουν νὰ μᾶς εἴπωσι ποῦ πρέπει νὰ στρατοπεδεύσωμεν, διὰ τίνος στενωποῦ ἐμποροῦμεν νὰ εἰςβάλωμεν εἰς Μακεδονίαν, πότε δὲ καὶ ποῦ εἶνε καλὸν νὰ συνάψωμεν μάχην πρὸς τὸν ἐχθρόν." Ἐκτὸς τούτου συνέρρεον οὐκ ὀλίγοι καὶ εἰς τοὺς ναούς, τὰς στοάς, τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰ βιβλιοπωλεῖα, συγχρόνως ὅμως, ὅπως καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς πόλεσιν, εἰς τὰ κουρεῖα καὶ τὰ παραπήγματα τῶν ἰατρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μαρτιάλιος ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὰ ἐπιγράμματά του θ' ἀντηχήσωσιν εἰς συμπόσια, εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰς τριόδους, εἰς τοὺς ναοὺς καὶ τὰ καπηλεῖα. Καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐθεωρεῖτο ἀπρεπὲς τὸ νὰ πίνῃ τις την ἡμέραν οἶνον. „Ἐνθυμεῖσαι ἄρά γε ἀκόμη, ἀναφωνεῖ ὁ Κικέρων πρὸς τὸν ἐχθρόν του Πίσωνα, ὅτι ὅτε ἦλθον περὶ τὴν μεσημβρίαν νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ, ἐξῆλθες ἔκτινος παραπήγματος φέρων σανδάλια καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχων περιτυλιγμένην; Ὅτι ἀνέδιδες τὴν ἀποτρόπαιον τῆς οἰνοποσίας ὀσμὴν καὶ ἔπειτα, προφασιζόμενος ἀδιαθεσίαν, ἔλεγες ὅτι ἐλάμβανες φάρμακα ἀναμεμιγμένα μὲ οἶνον;" Εἰς τὰ πανδοχεῖα εἰςήρχετο μόνον ὁ κατώτατος συρφετὸς τοῦ λαοῦ, οἱ δὲ μετερχόμενοι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ καπήλου περιεφρονοῦντο ἐνταῦθα ὅσον καὶ ἐν Ἑλλάδι, διότι ἐπεκράτει πάντοτε ἡ ὑπόνοια, ὅτι ἐνόθευον τα πωλούμενα ἀντικείμενα καὶ ἐξηπάτων τοὺς ἀγοράζοντας.

Ἔν τινι τοιχογραφίᾳ τῆς Πομπηΐας κάθηνται τέσσαρα πρόςωπα περὶ τρίποδα τράπεζαν καὶ πίνουσιν οἶνον ἐκ κυπέλλων, προςφερόμενον ὑπό τινος ὑπηρέτου. Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς κρέμαται δίκτυον φέρον ἀλλᾶντας, κρόμμυα καὶ ἄλλα ἐδώδιμα. Ἔν τινι ἄλλῃ εἰκόνι καπηλείου παρίσταται γυνὴ φέρουσα πρὸς δύο ἄλλας, καθημένας, φιάλην καὶ ποτήριον. Καὶ ἡ μὲν δυςτροπεῖ καὶ ὑποκρίνεται, ὡς μὴ θέλουσα τὸν οἶνον, ἀλλ' ἡ οἰνοχόος λέγει ἀποφασιστικῶς: „Ὀςτις ἐζήτησέ τι, πρέπει καὶ νὰ τὸ δεχθῇ. Ὠκεανή, ἐλθὲ καὶ πίε." Ἐφ' ἑνὸς ἄλλου τοίχου φαίνονται δύο κυβισταὶ ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀλληλοδερόμενοι, ἐν ᾧ ὁ πανδοχεὺς ὠθεῖ αὐτοὺς πρὸς τὴν θύραν, λέγων: „Ἐξέλθετε καὶ δαρῆτε εἰς τὸν δρόμον ὅσον θέλετε". Καὶ αὐταὶ δὲ τῶν φαγητῶν αἱ

τιμαὶ ἐγράφοντο πολλάκις ἐπὶ πίνακος, οὕτω π. χ. ἔν τινι ἐπιγραφῇ τῆς Casa del orso ἀναγινώσκομεν: „Ἐδῶ πίνεις ἀντὶ ἑνὸς ἀσσαρίου (6—7 λεπτῶν) ἕνα ἑκτέα (sextarius), ἐὰν δὲ δώσῃς δύο ἀσσάρια, λαμβάνεις καλλίτερον οἶνον, καὶ ἐὰν πληρώσῃς τέσσαρα, πίνεις οἶνον τῶν Φαλερνῶν."

Μεγάλην ὁμοιότητα προς τὰ σημερινὰ ἡμῶν ξενοδοχεῖα καὶ ἑστιατόρια εἶχον αἱ τότε λεγόμεναι *κοπεῖναι*, ἤτοι ὀψοπωλεῖα, ὅπου ὁ ἐκτελῶν τὰς θυσίας ὑπηρέτης ἐπώλει ἀντὶ ἀργυρίου τὰς δι' αὐτὸν ὡρισμένας σάρκας τῶν σφαγίων. Ἐνταῦθα ἔπινον καὶ ἔτρωγον οἱ προςερχόμενοι, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται ἐξέπεμπον τους θεράποντάς των εἰς τὴν ὁδόν, ὅπως προςελκύσωσιν ὅσον ἔνεστι περισσοτέρους θαμῶνας. Κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ ὀψοπωλεῖα ταῦτα ἐσύχναζον μόνον δοῦλοι καὶ ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου μετ' ἐξαιρετικῆς ἡδονῆς τρώγοντες τὸ χοίρειον κρέας, τὸ ὁποῖον ἐν γένει φαίνεται ὅτι πολὺ ἠγάπων οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι. Ὁ Ἰουβενάλιος λέγει ὅτι ὁ ἐν ἀλύσεσι τὴν σκαπάνην φέρων δοῦλος περιφρονεῖ τὴν κρόμβην καὶ τὰ λάχανα, ἐπειδὴ γνωρίζει πόσον νόστιμον εἶνε τὸ χοίρειον κρέας ἐν τῷ γέμοντι καπνοῦ ἑφθοπωλείῳ". Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν μεταξὺ τῶν ἐκλεκτοτέρων φαγητῶν τῶν καταγωγίων τούτων ἐλογίζοντο καὶ οἱ σπανιώτεροι ἰχθῦς. διότι ὑπῆρχον ἤδη ἄνθρωποι τῶν ἀνωτέρων τάξεων, οἱ ὁποῖοι, ὡς λέγει ὁ Κολουμέλλας, ἐθεώρουν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς, ὅταν δὲν ἔβλεπον οὔτε τὴν ἀνατολὴν οὔτε τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ δὲν ᾐσχύνοντο κατατρίβοντες ὁλοκλήρους ἡμέρας ἐντὸς τῶν ἀσεμνοτέρων καταγωγίων. Ὁ γραμματικὸς Ληναῖος ὠνόμαζε τὸν ἱστορικὸν Σαλλούστιον ἀκόλαστον καὶ τακτικὸν θαμῶνα τῶν ἑφθοπωλείων, κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ Μαρτιαλίου ἐφημίζετο Σωρίσκος τις, ὅτι ἐν τοῖς πανδοχείοις κατησώτευσε κληρονομίαν ἐκ δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἡ ἀκολασία εἶχε προοδεύσει πρὸ πάντων ἐν τοῖς πανδοχείοις, τοῖς συνδεομένοις πρὸς δημόσια βαλανεῖα.

Ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων εἶχον ἐκδοθῆ διάφορα διατάγματα κατὰ τῶν ἀσχημιῶν τούτων τῆς κοσμοκρατείρας πόλεως. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Τιβερίου οἱ τὰ δημόσια ἤθη ἐπιβλέποντες ἀγορανόμοι ἠμπόδισαν ἐν τοῖς ὀψοπωλείοις τὴν πώλησιν οἱουδήποτε βραστοῦ φαγητοῦ, τότε δὲ καὶ ἄνθρωποί τινες ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ μετέπειτα αὐτοκράτορος Κλαυδίου εἶχον τιμωρηθῆ, ἐπειδὴ εἶχον πωλήσει θερμὰ φαγητὰ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ἄστεος. Ἀλλ' ὁ ἠλίθιος κύριός των, ἀναγορευθεὶς Αὐτοκράτωρ κατόπιν, τοὺς ἐξεδίκησεν, ἐξορίσας τὸν γερουσιαστήν, ὅςτις ὡς ἀγορανόμος εἶχε τιμωρήσει τοὺς δούλους του, καὶ ἀπαγορεύσας εἰς τοὺς ἀστυνόμους νὰ ἐπιβλέπωσι τὰ ἑφθοπωλεῖα. Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως καὶ οὗτος ἠναγκάσθη κατόπιν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πώλησιν βραστῶν κρεάτων, εἶπεν ὅμως ἐνώπιον τῆς Γερουσίας: „Μὰ σᾶς παρακαλῶ, ποῖος ἐμπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς *μεζέν*;" καὶ ἐξηκολούθησε διηγούμενος περὶ τῆς ἀφθονίας καὶ ποικιλίας τῶν ἐδωδίμων ἐν τοῖς ἄλλοτε ἑφθοπωλείοις, ὅτι δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἄλλοτε ἐξ αὐτῶν ἠγόραζε πάντα τὰ χρειώδη. Καὶ αὐτὸς ὁ Νέρων, ὃν οὐδεὶς τῶν ὑπηκόων του ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ κατὰ την ἐξαχρείωσιν καὶ ἀκρασίαν, ἐξέδωκε διάταγμα κατὰ τῶν θερμῶν φαγητῶν καὶ τῶν ἰχθύων, ὁ δὲ Οὐεσπασιανὸς ἐπέτρεψε μόνον τὴν πώλησιν ὀσπρίων.

Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων αὐτοκρατόρων ὁ Βῆρος, ὅπως ἄλλοτε καὶ ὁ Νέρων, ἠρέσκετο νὰ περιέρχεται μετημφιεσμένος καὶ διὰ νυκτὸς ἀπὸ καπηλείου εἰς καπηλεῖον, ὁ δὲ Κόμμοδος καὶ ὁ Ἡλιογάβαλος ἀνίδρυσαν ἑφθοπωλεῖα ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀνακτόροις των. Ὅλως διάφορος τούτων ἦτον ὁ νεαρὸς Ἀλέξανδρος ὁ Σεβῆρος, διότι ὅτε οἱ χριστιανοὶ ἐτέλεσαν τὰς προςευχάς των ἔν τινι δημοσίῳ κτιρίῳ, τὸ ὁποῖον ἀπῄτουν νὰ οἰκειοποιηθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἑφθοπωλείων, διέταξε τοὺς χριστιανοὺς νὰ τὸ κρατήσωσιν, εἰπὼν ὅτι εἶνε προτιμώτερον νὰ λατρεύεται ἐν αὐτῷ οἱαδήποτε θεότης, παρὰ νὰ καταστῇ φωλεὰ καπήλων. Καὶ κατ' αὐτὸν ἔτι τὸν Δ'. αἰῶνα εἶχεν ἐκδοθῆ αὐστηρὸν διάταγμα ἐν Ῥώμῃ κατὰ τῆς ἀκολασίας τῶν πανδοχείων, ἐλέγετο δ' ἐν αὐτῷ ὅτι προ τῆς τετάρτης ἡμερινῆς ὥρας οὐδὲν οἰνοπωλεῖον ἔπρεπε νὰ ᾖνε ἀνοικτόν, ἐπίσης μέχρις ὡρισμένης ὥρας δὲν ἔπρεπεν ἐν αὐτῷ νὰ ὑπάρχῃ ζέον ὕδωρ, μήτε νὰ πωλῆται βραστὸν κρέας, καὶ τέλος οὐδεὶς σεμνὸς καὶ ἔντιμος πολίτης ὤφειλε νὰ φαίνεται εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως — μασῶν!

Ἀπορεῖ τις πραγματικῶς βλέπων τόσην αὐστηρότητα εἰς τὰ διατάγματα καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπικρατοῦσαν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τὴν μᾶλλον ἀχαλίνωτον ἐλευθερίαν εἰς τὰ ἤθη καὶ τὴν αἰσχροτέραν ἀκολασίαν. Ἂς δοξάσωμεν τὸν θεόν, ὅτι ἐγεννήθημεν εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ κόσμος ὁλονὲν ἠθικοποιεῖται, ἔφθασε δηλαδὴ σήμερον εἰς σημεῖον ἠθικῆς πολὺ ἀνώτερον ἢ τὸ πάλαι, φαίνεται δὲ ὅτι εἶνε πεπρωμένον εἰς τὴν ἡμετέραν καὶ τὰς μελλούσας γενεάς, ὅπως ἐπραγμάτωσε καὶ ἐχρησιμοποίησε πάσας τὰς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τέχνῃ ἰδέας, οὕτω νὰ ἐφαρμόσῃ, ὁλονὲν βελτιουμένη, καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς.

ΘΗΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΟΔΕΛΤΙΩΝ

ὑπὸ **ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΕΓΓΕΑ.**

(*τέλος*).

Τὸ Ταμεῖον τοῦτο εἶνε τὸ θησαυροφυλάκιον, τὸ ὁποῖον ἔχει ἑκάστη ἕδρα τῆς κυβερνητικῆς ἀρχῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα δὲν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαίτερον ὑπουργόν, ἀλλ' ἀποτελοῦσι κλάδον τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, διὰ τοῦτο τὰ ἑκασταχοῦ ταχυδρομικὰ γραφεῖα λαμβάνουσι τὰ γραμματόσημά των οὐχὶ τῇ μεσολαβήσει τοῦ ἐν Ἀθήναις γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, οὕτω δὲ αἱ ἀποστολαὶ γίνονται ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς τὰ διάφορα Ταμεῖα τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ταῦτα διαβιβάζουσιν αὐτὰς εἰς τὰ ταχυδρομεῖα, τὰ ὁποῖα ἀγοράζουσι τὰ γραμματόσημα ἢ τοῖς μετρητοῖς, ἢ ἐπὶ ἀποδείξει λογαριασμοῦ. Ἐκτάκτως λοιπὸν δύναταί ποτε νὰ συμβῇ, νὰ ἐξαντληθῶσιν ἐν τῷ ταχυδρομείῳ τὰ ἐν χρήσει γραμματόσημα καὶ ν' ἀναγκασθῇ τις ἑπομένως ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Διευθύνω τὰ βήματά μου πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦ Πύργου. Νεαρὸς τὴν ἡλικίαν ἀνὴρ κατέχει τὸ δυςχερὲς ὑπούργημα τοῦ νὰ κρατῇ εἰς τάξιν τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἠλιδος. Μὲ ὑποδέχεται μετὰ μεγίστης φιλοφροσύνης καὶ — τῆς ἐλαχίστης, ἀλλὰ πυκνοτάτης δόσεως καφφέ, τὴν ὁποίαν ἔπιον ἐν Ἑλλάδι, καὶ μοὶ προςφέρει τὸν καπνὸν καὶ τὰ σιγαρρόχαρτά του· μόνον δελτάρια δὲν ἔχει νὰ μοὶ προςφέρῃ. „Συμμορ-

φούμεθα, μοὶ εἶπε, ὁσάκις στέλλομεν παραγγελίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, πρὸς τὰς αἰτήσεις τοῦ ταχυδρομείου, τοῦτο δὲ ἀπὸ ἐτῶν οὐδὲν δελτάριον ἐζήτησε. Τὰ τελευταῖα, τὰ ὁποῖα ἔσχε τὸ ταχυδρομεῖον, θὰ ἠγοράσθησαν βεβαίως ὡς σπάνια ὑπό τινων περιέργων, ἀλλ' ἔκτοτε οὐδεὶς ἐζήτησε τοιαῦτα. Ἐκατάλαβες;" Ναί, ἐκατάλαβα καὶ εἶμαι τώρα ἔρμαιον τῆς τύχης μου. Τὸ τελευταῖόν μου δελτάριον τὸ ἐκράτησα διὰ τὴν Ὀλυμπίαν, διὰ νὰ τὸ ἀποστείλω ἐκεῖθεν εἰς τὴν πατρίδα μὲ τὴν κλασικὴν ἐπιγραφήν: „Ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῇ τόσῃ καὶ τόσῃ Ἀπριλίου." Ἐξ Ὀλυμπίας μέχρι νέας Μεσσήνης (εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ ἁπλῶς Νησί) θὰ φθάσω δὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἐκεῖ δὲ ἀναμφιβόλως θὰ εὕρω πάμπολλα δελτάρια.

Ἀλλ' ὅτι ἐν Ἀνδριτσαίνῃ, πρωτευούσῃ τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας, δὲν ὑπάρχουσι δελτάρια, ἐννοεῖται οἴκοθεν. Ἀλλὰ χάριν συμπληρώσεως τῶν ἐρευνῶν μου ἐρωτῶ εἰς τὸ ἐκεῖ ταχυδρομεῖον, ὅπως ἤθελέ τις καὶ εἰς φαρμακεῖόν τι ἐρωτήσει, ἂν πωλῇ κομβία ὑποκαμίσων. Ὁ ὑπάλληλος ὑψόνει τὰς ὀφρῦς καὶ τὴν κεφαλήν του καὶ οὕτως ἡ ὑπόθεσις ἐπερατώθη ἀμέσως.

Διερχόμενος τὴν Ἀρκαδίαν καὶ την Μεσσηνίαν ἠναγκάσθην νὰ ταλαιπωρῶμαι γράφων βαρυκινήτους ἐπιστολὰς τῇ βοηθείᾳ τοῦ μικροῦ μελανοδοχείου μου, ὅτε καὶ ἐκίνουν εἰς ἔκπληξιν καὶ ἀπορίαν τοὺς ἁπλοϊκοὺς Ἀρκάδας καὶ Μεσσηνίους. Ποθῶ νὰ ἴδω ἐν ἑλληνικὸν δελτάριον σχεδὸν ὅσον καὶ τεμάχιον κρέατος, διότι τώρα ἐπικρατεῖ νηστεία καὶ οὐδαμοῦ ὑπάρχει ἄλλο τι, παρὰ μόνον ἄρτος, οἶνος, ἐλαῖαι, τυρὸς καὶ ᾠὰ βεβαίως, τὰ ὁποῖα ὅμως πάντοτε μετὰ λύπης μοὶ παρέχουσιν, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς νηστείας εἶνε, ὅπως καὶ ὁ τυρός, ὅλως διόλου ἀντιχριστιανικὴ τροφή.

Τὸ ταχυδρομεῖον ἐν Νησί! Ὁ ὁδηγός μου μὲ ἔφερεν ἔφιππον πρὸ τοῦ δημοσίου τούτου κτιρίου, ἐφ' οὗ ὅπως πανταχοῦ σχεδὸν ἐν νέᾳ Ἑλλάδι οὐδεμία ἐπιγραφὴ ὑποδεικνύει τὸν προορισμόν του. Ἀπότομος καὶ στενὴ κλίμαξ ἄγει ἀπὸ τῆς ὁδοῦ εἰς εὐάερον δωμάτιον, ἐν ᾧ ἐκτελοῦνται πᾶσαι αἱ ταχυδρομικαὶ συναλλαγαὶ πρὸς ὅλην τὴν Μεσσηνίαν. Δὲν διαφέρει πολὺ κλωβίου ὀρνίθων, ἢ φωτογραφικοῦ ἐργαστηρίου, διότι ἡ στέγη καλύπτεται ὑπὸ ὑέλου καὶ διὰ τῶν ἀνοικτῶν ἐπὶ τῆς ὀροφῆς θυρίδων εἰςπνέει εὐάρεστος μέν, ἀλλὰ πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἐπιστολῶν ἥκιστα συντελεστικὸς ἀήρ.

Ἐπὶ τῆς ἐπιμήκους τραπέζης, ἐφ' ὅλων τῶν ἐδωλίων, ἐπὶ τοῦ δαπέδου καὶ παρὰ τὴν θύραν κεῖνται πανταχοῦ καὶ ἀναμὶξ διεσπαρμέναι ἐπιστολαὶ καὶ ταινίαι μικρῶν δεμάτων. Παρὰ τὴν τράπεζαν κάθηται ὀκλὰξ ἐπί τινος ἕδρας παῖς 14 περίπου ἐτῶν, υἱὸς καὶ βοηθὸς τοῦ κυρίου διευθυντοῦ τοῦ ταχυδρομείου. Τοιοῦτός τις ἑλληνόπαις, καίτοι μόλις μειράκιον, ἔχει ἀρκοῦσαν νοημοσύνην ὅπως καὶ αὐτὸς συμβοηθῇ ὀλίγον εἰς τὴν περιστροφὴν τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, καὶ πρὶν ἢ ὁ πατήρ του ἀνέλθῃ τὴν κλίμακα, ὁ μικρὸς ταχυδρομικὸς βοηθὸς ἐπρόφθασε νὰ μὲ φωτίσῃ περὶ παντὸς ὅ,τι ἐπεθύμουν νὰ μάθω. Δελτάρια δὲν ὑπάρχουν· μάλιστα οὔτε γνωρίζει κἂν τὴν ἑλληνικὴν ταύτην λέξιν ὁ μικρός, καὶ εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, ἀντηρώτησε: „Τί εἶνε αὐτά;" Ἡ ἐξήγησις τῆς λέξεως μοὶ ἦτο δύσκολος καὶ, τὸν παρακαλῶ νὰ μοὶ ἀνοίξῃ τὸ συρτάριον, ἐν ᾧ ἐφύλασσε τὰ γραμματόσημά του. Ἄλλα τὰ πάντα μάτην, δελτάρια δὲν ὑπῆρχον καὶ πάλιν.

Ἤδη ἔφθασε καὶ ὁ πατήρ. Οὗτος γνωρίζει τοὐλάχιστον τὴν λέξιν „δελτάρια", μετὰ μειδιάματος ὅμως μὲ διαβεβαιοῖ, ὅτι ἐν Νησὶ τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσιν, ἐπίσης δὲ καὶ ὅτι εἶνε ἀνωφελὲς ν' ἀποταθῶ εἰς τὸ Ταμεῖον, διότι ἄνευ ἀμφιβολίας, ἂν εἶχέ ποτε τοῦτο δελτάρια, τὰ ἔστειλεν ὀπίσω εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἐπειδὴ δὲν τὰ ἐζήτησε τὸ ταχυδρομεῖον τῆς Μεσσηνίας.

Τὸ κλωβίον εἶνε λίαν εὐάερον καὶ ἐν ᾧ τὸ *παιδίον* κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρός του μοὶ προσφέρει τὸν καφφέ, ἀνάπτω ἐγὼ ἓν σιγαρέτον τοῦ τελευταίου καί, παρὰ τὴν ἔλλειψιν δελταρίων, ἀναπαύομαι ἡδονικώτατα ἐν τῷ βασιλικῷ τούτῳ ταχυδρομικῷ παραπήγματι. Ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς ἀφίξεως ἑνὸς ξένου, συμβάματος ὅλως ἐκτάκτου εἰς Νησί, ἀνέρχονται μετ' ὀλίγα λεπτὰ τὰς βαθμίδας τῆς στενῆς κλίμακος ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ ἀνώταται ἀρχαὶ τοῦ τόπου, ὅπως ἴδωσι τὸν „ρινόκερω". Καὶ ἰδοὺ προσέρχεται ὁ ἔπαρχος, ὁ δήμαρχος καὶ τελευταῖον ἐκ τῶν κατωτέρων ἀρχῶν ἀναφαίνεται ὁ ταμίας, ὅστις εὐθύμως μὲ διαβεβαιοῖ, ὅτι οὔτε εἰς τὸ θησαυροφυλάκιόν του εὑρίσκονται δελτάρια. „Ἀλλ' εἰς τὴν Σπάρτην θὰ εὑρῆτε ὅσα θέλετε". Γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν τῇ πίστει εἰς τὴν παντογνωσίαν τῶν ἐπισήμων προσώπων, αἰσθάνομαι ἀναπτερουμένας τὰς ἐλπίδας μου καὶ ἀναχωρῶ φαιδρὸς καὶ εὔελπις εἰς Λακωνίαν. Ἀλλά, ποῦ ἐλπίδας κτλ. . . . .

Εἶχον παραγγείλει τὰς δι' ἐμὲ ἐπιστολάς, ὅσαι δὲν εἶχον φθάσει ἐγκαίρως εἰς Ἀργοστόλιον, νὰ διαβιβάσωσιν εἰς Νησί, ἤδη δ' ἐρωτῶ περὶ αὐτῶν τὸν φιλοξενοῦντά με διευθυντὴν τοῦ ταχυδρομείου. Δὲν δύναται νὰ μοὶ τὰς εὕρῃ, ἐπειδὴ ἀδυνατεῖ ν' ἀναγνώσῃ τὴν λατινιστί, ἢ καὶ γερμανιστὶ γεγραμμένην διεύθυνσιν· γνωρίζει μόνον τὸ ἑλληνικὸν ἀλφάβητον. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν βλάπτει, διότι μοὶ παρουσιάζει μέγαν κάλαθον πλήρη ἐπιστολῶν, ἀφικομένων σήμερον τὴν πρωΐαν, καὶ μὲ παρακαλεῖ νὰ κοπιάσω πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς ἐμέ. Ἐν τῷ καλάθῳ ὑπάρχουσι πλείονες τῶν 5000 ἐπιστολῶν, μάτην δ' ἐπιχειρῶ ἀνασκαφὰς πρὸς εὕρεσιν ἰδικοῦ μου γράμματος. Σπανίως ἀπαντῶ τοιαῦτα φέροντα ἑλληνικὰ γραμματόσημα, τὸ πλεῖστον δὲ συνίσταται ἐξ ἐπιστολῶν, εἰδοποιήσεων καὶ τιμοκαταλόγων ἐκ Βερολίνου, Βιέννης καὶ Λειψίας, πάντοτε πρωτεύοντος τοῦ καταστήματος τῶν Mey καὶ Edlich. Ἐπὶ τέλους παραιτοῦμαι τῆς ἐλπίδος, ὅτι θὰ δυνηθῶ ν' ἀγρεύσω τὰς ἐπιστολάς μου πρὸ τῆς ἑσπέρας ἀλλ' ὁ νοήμων παῖς τοῦ ταχυδρόμου μοὶ προσέρχεται ἐπίκουρος, προτείνων νὰ συναγάγῃ εἰς ἰδιαίτερον σωρὸν ὅλας τὰς ἐπιστολὰς τὰς φερούσας ξένων χωρῶν γραμματόσημα. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐξετέλεσε τῷ ὄντι μετὰ ταχυδακτυλουργικῆς ταχύτητος, ἀλλὰ καὶ πάλιν εἰς τὴν „εὐρωπαϊκὴν" ἀλληλογραφίαν οὐδὲν εὑρέθη δι' ἐμέ.

Τῇ βοηθείᾳ παντοδαπῶν ἀτμοπλοϊκῶν δρομολογίων κατώρθωσεν ἤδη ὁ κύριος διευθυντὴς νὰ εὕρῃ, ὅτι αἱ ἐπιστολαί μου θὰ φθάσωσι διὰ τοῦ ἑσπερινοῦ ταχυδρομείου δι' Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον ἀναμένεται μετὰ μίαν ὥραν. Ἡ ὥρα παρέρχεται ἐν πολιτικαῖς συνομιλίαις ταχέως, μόλις δὲ ἠκούσθησαν ἔξωθεν κωδωνισμοὶ καὶ κρότοι βημάτων, ἀναφωνεῖ ὁ φιλοξενῶν με: Νὰ καὶ ἡ πόστα!

Ἐπὶ δύο ἡμιόνων, φερόντων σάκκους πλήρεις γραμμάτων, φθάνει τὸ διὰ τὴν Μεσσηνίαν ταχυδρομεῖον καὶ μετὰ μίαν ὥραν, καθ' ἣν τῇ βοηθείᾳ ὅλων τῶν παρισταμένων ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως ἐξεκαθαρίσθησαν καὶ διηρέθησαν τὰ γράμματα εἰς ἑλληνικὴν καὶ „εὐρωπαϊκὴν" ἀλληλογραφίαν, εὗρον καὶ ἐγὼ τὰ ἰδικά μου.

Ἐν γένει οὐδεμία ἐπιστολὴ χάνεται εὐκόλως ἐν Ἑλ-

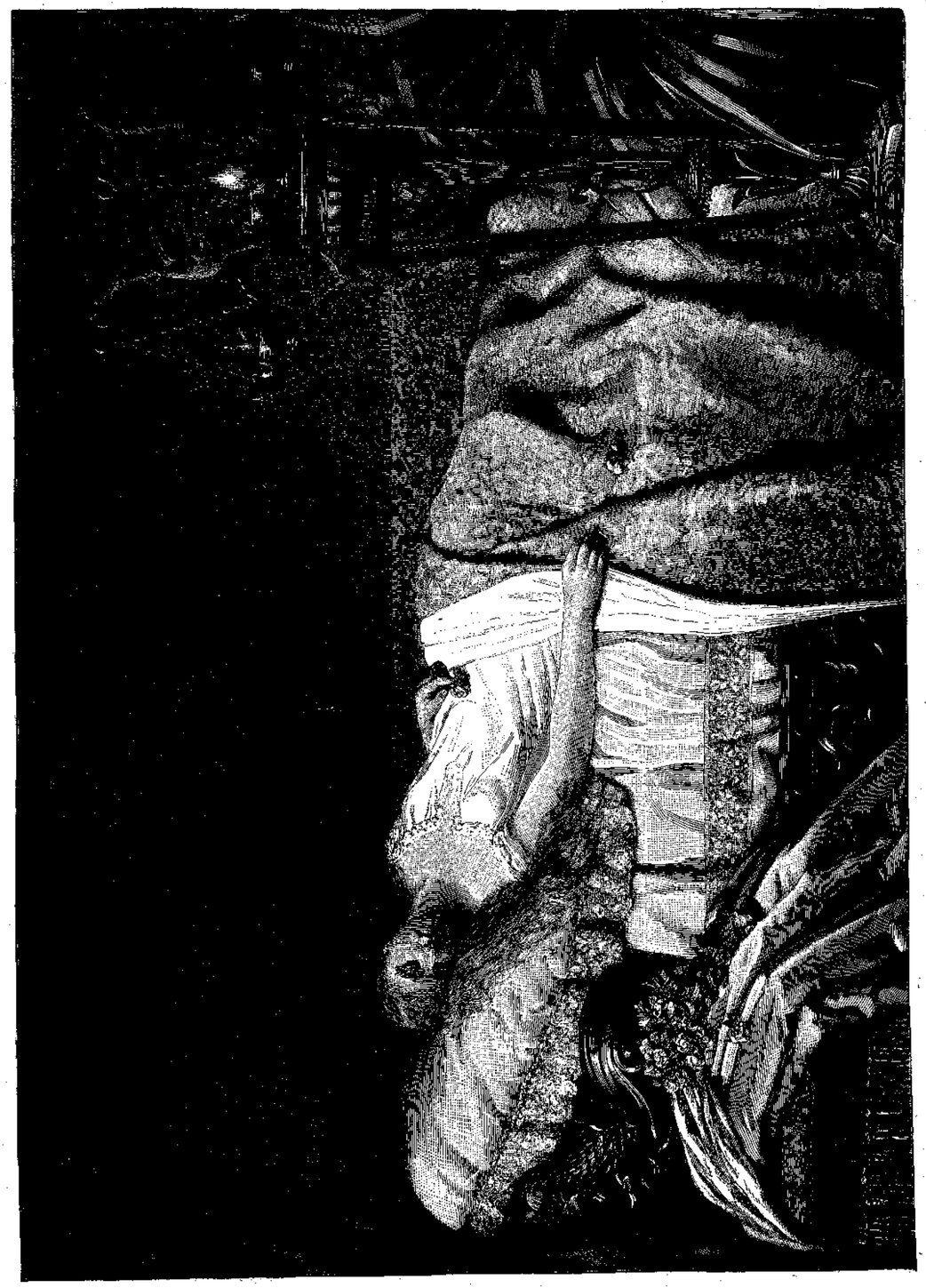

ΤΟ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΧΟΡΟΝ ΟΝΕΙΡΟΝ.

λάδι, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον κατόπιν μου ἀποσταλεῖσαι περιῆλθον ἐν τέλει εἰς χεῖράς μου. Ἐρωτήσας δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ, ἔμαθον ἐπίσης ὅτι τὰ ἐπὶ συστάσει γράμματα διαβιβάζονται μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἀσφαλείας, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν ἑλληνικῶν ταχυδρομείων ἀπαιτεῖ αἱ τοιαῦται ἀποστολαὶ νὰ φέρωσι πέντε σφραγίδας, ἐν ᾧ τὰ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν γράμματα ἀρκεῖ νὰ ἔχωσι μίαν καὶ μόνην, πρᾶγμα ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ὅρους τοῦ διεθνοῦς ταχυδρομείου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ νὰ σφραγίζωνται μόνον αἱ χρήματα φέρουσαι ἐπιστολαί, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἁπλῶς ἠσφαλισμέναι.

Ὅ,τι ἔπαθον ἐν Κατακώλῳ, Πύργῳ, Ἀνδριτσαίνῃ καὶ Νησί, τὸ αὐτὸ μοὶ συνέβη καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην πόλιν τῆς Πελοποννήσου, ὁπόθεν διῆλθον. Σπάρτη, ἡ πρωτεύουσα τῆς Λακωνίας, ἡ περιώνυμος ἐκείνη Σπάρτη, ἡ ἔχουσα ἀγοράν, μουσεῖον καὶ δύο μάλιστα ξενοδοχεῖα — οὐδὲν δελτάριον ἐγκλείει ἐν τῷ ἱερῷ της περιβόλῳ. Ἀλλ' ὄχι· ἔχει — ἐν καὶ μόνον ὅμως. Ἓν τινι ῥωγμῇ τοῦ ἑρμαρίου ἔκειτο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συνεσφιγμένον, ἴσως ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶχον τὸ πρῶτον εἰςαχθῇ ἐν Ἑλλάδι τὰ δελτάρια. Ἴσως δὲ εἶνε καὶ ἐν γένει τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον, ἀποσταλὲν εἰς Σπάρτην πρὸς γνῶσιν καὶ διδαχὴν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ταχυδρομείου. Ἔκτοτε βεβαίως δὲν ἔγινεν ὡραιότερον· κηλίδες μελάνης, καφφὲ καὶ καπνοῦ ἀπετέλεσαν ἐπὶ τῆς λευκῆς πλευρᾶς του τὸ περιεργώτερον μωσαϊκόν, τὸ ὁποῖον συμπαρέλαβον εἰς τὴν πατρίδα μου ὡς ἐνθύμιον τῆς ἐν Σπάρτῃ διατριβῆς μου.

Μόλις ἐν Ναυπλίῳ εἶδον νωπὰ καὶ εὔχρηστα δελτάρια, 29 τὸν ἀριθμὸν διὰ μιᾶς. Εἰς τὸν ἐρωτήσαντά με ὑπάλληλον, πόσα θέλω τοιαῦτα, ἀποκρίνομαι: ὅλα! Γνωρίζω ὅτι ὀλίγα τινὰ μόνον χαλκᾶ νομίσματα ἀπαιτοῦνται, ὅπως λεηλατήσω τὸ ταχυδρομεῖον τοῦτο, ὅπως ἀποστερήσω τὴν Πελοποννήσον ὅλων τῶν δελταρίων της. Τί ἐσκόπευον ἄρά γε νὰ ἐπιχειρήσω μὲ τόσα δελτάρια; Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀναμφιβόλως ἐπὶ πολὺ θ' ἀπησχόλησε τὰ πνεύματα τῶν ἐν Ναυπλίῳ ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια.)

XXI.

„Ἀγνοῶ", εἶπεν ὁ Φρέβεν ἀρχόμενος τοῦ λόγου, „ἂν οἱ κύριοι προςκεκλημένοι γνωρίζουσιν, ὅτι πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐταξείδευσα μετὰ τοῦ Φάλδνερ εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη, καὶ ὅτι ἐν Παρισίοις μάλιστα συνεζήσαμεν ἐπί τινα καιρὸν ἐν τῇ αὐτῇ κατοικοῦντες οἰκίᾳ. Εἴχομεν σχεδὸν κοινὰς σπουδὰς καὶ τὰ αὐτὰ πάντοτε ἐπεσκεπτόμεθα μέρη καὶ οὕτω διήγομεν ἀχώριστοι. Ἐπίσης δὲ κοινόν τινα εἴχομεν φίλον, τὸν εὐγενῆ καὶ λόγιον κύριον Μ., συμπατριώτην μας, ὅςτις κατῴκει πέραν τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Σηκουάνα ὄχθης. Ὁ συνήθης κατὰ τὸ ἑσπέρας περίπατός μας ἐγίνετο ἀνὰ τὸ Ἠλύσιον, κατόπιν διεβαίνομεν τὴν ὡραίαν πρὸς τὸ προάστειον τοῦ Ἁγ. Γερμανοῦ γέφυραν, ὅπου κατῴκει καὶ ὁ φίλος μας ἐκεῖνος, καὶ ἐκεῖ, παρ' αὐτῷ, μέχρι βαθείας νυκτὸς ὡμιλοῦμεν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος ἢ περὶ τῆς Γαλλίας καὶ ἐν γένει περὶ παντός, ὅπερ ἐβλέπομεν ἢ ἐμανθάνομεν ἐν τῇ μεγάλῃ πρωτευούσῃ. Ἡ ἡμετέρα κατοικία ἔκειτο ἐν τῇ Πλατείᾳ τῶν Νικῶν, ἀρκετὰ δηλ. μακρὰν ἐκεῖθεν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπροτιμῶμεν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τὴν Γέφυραν τῶν Τεχνῶν, ἄγουσαν πρὸς τὸ Λοῦβρον, τοῦ ὁποίου διεβαίνομεν τὴν εὐθεῖαν δίοδον καὶ τοιουτοτρόπως ἐβραχύνομεν τὸν δρόμον μὴ διατρέχοντες τὰς πλαγίας ὁδούς. Ἑσπέραν τινά, κατὰ τὴν ἑνδεκάτην περίπου ὥραν, εἶχε βρέξει ὀλίγον, σφοδρότατος δ' ἔπνεεν ὁ ἄνεμος ἐκεῖ παρὰ τὸν ποταμόν· δρομαῖοι διεβαίνομεν ἡμεῖς τὴν γέφυραν ἐπιστρέφοντες οἴκαδε. Ἡ Γέφυρα τῶν Τεχνῶν μόνον διὰ τοὺς πεζοὺς εἶνε προωρισμένη καὶ διὰ τοῦτο ἡσυχία ἐπεκράτει ἐπ' αὐτῆς καὶ εἰς τὰ πέριξ κατὰ τὴν τρικυμιώδη ἐκείνην νύκτα. Εἴχομεν περισφίγξει τὰ ἐπανωφόριά μας καὶ ἡμεῖς καὶ ἐσιωπῶμεν προχωροῦντες· ἐπλησιάζομεν ἤδη πρὸς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην κατερχόμενοι τὰς τελευταίας τῆς γεφύρας βαθμίδας, ὅτε μ' ἐκράτησεν ἀκίνητον ἐκπληκτικόν τι θέαμα."

„Ἐπὶ τῆς γεφύρας στηριζομένη ἴστατο ἔν τινι ἐκεῖ γωνίᾳ κόρη τις ραδινοῦ ἀναστήματος καὶ ὁπωςοῦν ὑψηλή. Μικρὸς μελανὸς πῖλος ἐκάλυπτε την κεφαλὴν καὶ πολὺ τοῦ μετώπου της μέρος, πράσινος δὲ πέπλος ὅλον το πρόςωπον. Μαῦρον ἐπίσης ἐπανωφόριον ἔπιπτε μέχρι τῶν ποδῶν της, ὅπερ παραφερόμενον ὑπὸ τοῦ σφοδρῶς πνέοντος ἀνέμου ἀπεκάλυπτε διὰ τῶν συμπιεζομένων ἐνδυμάτων τῆς κόρης λεπτοφυέστατον σῶμα· ἐκ τοῦ ἐπανωφορίου προεξετείνετο μικρὰ χεὶρ κρατοῦσα πινάκιον· πρὸ αὐτῆς ἔκειτο κατὰ γῆς μικρὸν φανάριον, τοῦ ὁποίου τὸ φῶς ἐκινεῖτο σπινθηροβολοῦν καὶ ἐφώτιζε τοὺς μικροτάτους τῆς κόρης πόδας. Οὐδαμοῦ ἴσως ἀπαντᾷ τις συχνότερον ἢ ἐν Παρισίοις τὴν ἐσχάτην ἀθλιότητα παρὰ τὴν λαμπηδόνα τοῦ πλούτου, ἐν σχέσει ὅμως πρὸς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς μεγαλοπόλεις ὀλιγίστους εὑρίσκει τις ἐκεῖ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἐπαίτας. Σπανίως προςέρχονται ὠθοῦντες ὡς ἀλλαχοῦ ἀναιδῶς τοὺς διαβάτας, οὐδέποτε ἀκολουθοῦσιν αὐτοὺς κατὰ πόδας ἐλεεινὰς ἀποτείνοντες παρακλήσεις. Γηραλέοι ἄνδρες ἢ τυφλοὶ κάθηνται ἢ εἶνε γονατισμένοι ἔν τινι γωνίᾳ τῆς ὁδοῦ ὀρέγοντες τὸν πῖλον καὶ δι' ἱκετευτικῶν μόνον βλεμμάτων ἢ τῆς σιωπῆς ἐπικαλούμενοι τὸ ἔλεος τῶν διερχομένων."

„Ἀλλὰ τὴν μεγίστην φρίκην ἐμποιοῦσι πρὸ πάντων, εἰς ἐμὲ τοὐλάχιστον, οἱ αἰδήμονες ἐκεῖνοι ἐπαῖται, οἵτινες μόνον κατὰ τὴν νύκτα μὲ κεκαλυμμένην κεφαλὴν ἵστανται ἐν ταῖς γωνίαις ἀκίνητοι καὶ ἀνημμένον κηρίον πρὸ αὐτῶν ἔχοντες. Πολλοὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ γνωρίμων μ' ἐβεβαίωσαν, ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἀνῆκον ἄλλοτε εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν καὶ ἐξ ἀπροόπτων ἀτυχημάτων ὁλοτελῶς κατεστράφησαν, μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ ἐργασθῶσιν ἢ μὴ θέλοντες νὰ ἐκτεθῶσιν εὑρίσκουσι τὴν τελευταίαν ταύτην πρὸς σωτηρίαν διέξοδον, πρὶν ριφθῶσιν εἰς τὸν Σηκουάναν καὶ δώσωσιν ἐν τέρμα εἰς τὰς ταλαιπωρίας των."

„Εἰς ταύτην τὴν τάξιν τῶν ἐπαιτῶν ἀνῆκε καὶ ἡ κόρη ἐκείνη τῆς Γεφύρας τῶν Τεχνῶν, εἰς τὴν θέαν τῆς ὁποίας ἐσταμάτησα καὶ ἔμεινα ἐκεῖ ὡςεὶ καθηλωμένος. Ἐπροχώρησα καὶ τὴν παρετήρησα ἐκ τοῦ πλησίον. Τὰ μέλη της ἔτρεμον ἐκ τοῦ παγετοῦ περισσότερον ἢ ἡ φλὸξ ἐκ τῆς βιαίας τοῦ ἀνέμου πνοῆς, ἐσιώπα ὅμως καὶ ἀντ' αὐτῆς ὠμίλει ἡ ἀθλιότης της καὶ ἡ παγερὰ νύξ. Ἤρχισα νὰ ζητῶ

ἐν τοῖς θυλακίοις μου ψιλὰ χρήματα, ἀλλ' οὔτε λεπτὸν οὔτε δραχμὴν κατώρθωσα νὰ εὕρω. Ἀπετάθην τότε πρὸς τὸν Φάλδνερ καὶ τὸν ἐζήτησα ψιλά· αὐτὸς ὅμως, σχεδὸν ἠγανακτημένος διότι ἐξετίθετο εἰς τὸ δριμὺ ψῦχος ἕνεκα τῆς χρονοτριβῆς μου, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ γερμανιστί: „ἄφησε, ἀδελφέ, τὸ ζητιανολόγι καὶ κάμε 'γλήγωρα νὰ πάμε 'στὸ κρεββάτι μας· ἐγὼ κρυόνω!" — „Δός μοι, καϋμένε, μερικὰ ψιλά!" εἶπον πάλιν ἐγὼ παρακλητικῶς· ἀλλ' ἐκεῖνος μ' ἔπιασεν ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι μου καὶ ἤθελε νά με τραβήξῃ νὰ φύγουμε.

„Τότε εἶπε καὶ ἡ κεκαλυμμένη κόρη μὲ τρέμουσαν ἀλλα καὶ καθαρὰν φωνὴν καὶ πρὸς μέγαν θαυμασμόν μας εἰς καλὴν γερμανικὴν γλῶσσαν: „Ὦ καλοί μου κύριοι, εὐσπλαγχνισθῆτέ με!" Αἱ λέξεις αὗται, κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐκφωνηθεῖσαι γλῶσσαν, τόσον μὲ συνεκίνησαν, ὥςτε καὶ πάλιν παρεκάλεσα τὸν Φάλδνερ διὰ χρήματα. Αὐτὸς γελῶν τότε εἶπε: „Νὰ λοιπόν, πάρε αὐταῖς τῆς δραχμαῖς", καὶ προςέθηκε „δοκίμασε την τύχην Σου μὲ τὸ κορίτσι, ἀλλὰ ἐμένα ἄφησέ με ἐλεύθερο νὰ φύγω." Ἔβαλε τὰ χρήματα εἰς τὸ χέρι μου καὶ ἀπεμακρύνθη. Τότε εὑρέθην ἀληθῶς εἰς ἀμηχανίαν καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ κάμω· θὰ ἤκουσε βέβαια τοὺς λόγους τοῦ Φάλδνερ καὶ δὲν ἤθελα διόλου νὰ προςβληθῇ μία δυςτυχισμένη. Τὴν ἐπλησίασα μὲ δειλίαν καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσα νὰ εἴπω: „Δὲν εὑρῆκες κατάλληλον μέρος, κορίτσι μου, διὰ νὰ σταθῇς· ἀπ' ἐδῶ δὲν θὰ περάσουν ἀπόψε πολλοὶ ἄνθρωποι". Ἡ κόρη δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως. „Καὶ ὅμως ἂν αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι συνεπάθουν πρὸς τὴν δυςτυχίαν . . . . ." ἐψιθύρισε μετ' ὀλίγον μόλις ἀκουομένη. Ἡ ἀπάντησις αὐτη μ' ἐξέπληξε· δὲν ἦτο διόλου ἐξεζητημένη καὶ ὅμως ἦτο τόσον εὔστοχος. Ἡ ὑπερήφανος τῆς κόρης στάσις, τὸ ὕφος, μεθ' οὗ ἐξέφερε τοὺς λόγους τούτους προέδιδον οὐχὶ συνήθη μόρφωσιν. „Εἴμεθα πατριῶται", ἐξηκολούθησα λέγων, „καὶ ἤθελα νὰ Σε παρακαλέσω νά με 'πῇς ἂν 'μπορῶ νὰ κάμω κάτι περισσότερον διά Σε, κόρη μου, παρ' ὅ,τι 'μπορῶ νὰ κάμω τώρα ἔτσῃ περαστικός." „Εἴμεθα πάρα πολὺ πτωχοί, κύριε", ἀπεκρίθη μὲ περισσότερον, ὡς μοι ἐφάνη, θάρρος, „καὶ ἡ μήτηρ μου εἶνε ἀσθενὴς καὶ ἄνευ βοηθείας." Χωρὶς νὰ σκεφθῶ διόλου, καὶ ἴσως ἐκ τῆς ἀορίστου ἐκείνης πρὸς τὴν κόρην συμπαθείας μου παραφερόμενος, εἶπον: „Ὁδηγήσατέ με πρὸς τὴν μητέρα Σας!" Αὐτὴ ἐσιώπησεν ὡςεὶ ἀποροῦσα διὰ τὴν πρότασίν μου. „Μὴ ἐκλάβετε, παρακαλῶ, τὴν πρότασίν μου ταύτην ἄλλως εἰμὴ ὡς εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν μου νὰ Σᾶς φανῶ χρήσιμος, ἂν δύναμαι." „Τότε ἔλθετε", ὑπέλαβεν ἡ κόρη· ἀνέλαβε τὸ φανάριον, τὸ ἔσβυσε καὶ τὸ ἔκρυψε μετὰ τοῦ πινακίου ὑπὸ τὸν μανδύαν της . . . . ."

XXII.

„Πῶς; πῶς;" ἀνέκραξεν ὁ Βαρῶνος καγχάζων, ὅτε ὁ Φρέβεν ἐσιώπησε, „δὲν θέλεις νὰ διηγηθῇς παρακάτω; Καὶ σήμερα ἔτσῃ θὰ μὲ τὸ κάμῃς ὅπως καὶ τότε τῶκαμες; Ἀκούσατε, κύριοι καὶ κυρίαι· ἕως ἐδῶ διηγήθη ὁ φίλος μου τὰ πράγματα κατὰ τὴν γυμνὴν ἀλήθειαν. Αὐτὸς νομίζει ἕως τώρα ἀκόμη, ὅτι ἐγὼ τότε ἀπεμακρύνθην πολὺ τάχα, ἐνῷ τῇ ἀληθείᾳ οὐδὲ δέκα ἀπεῖχον βήματα τοῦ τόπου, ὅπου ἐφηρμόζετο ὑπὸ τοῦ φίλου μου ἡ εὐαγγελικὴ ἠθικὴ καὶ προςεῖχον εἰς τὰ γινόμενα· ἂν ὅμως ὁ διάλογος μετὰ τῆς κόρης διεξήχθη οὕτω, τοῦτο δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς, διότι ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἄνεμος ἔπαιρνε τοὺς λόγους τῶν συνομιλούντων, ἀλλ' εἶδον ὅτι ἡ κόρη ἔσβυσε τὸ φανάριον καὶ ἐπῆγε μετὰ τοῦ Φρέβεν πέραν τῆς γεφύρας. Ἦτο μεγάλη ψύχρα κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ παρακολουθήσω μέχρι τέλους τὰς περιπετείας τῆς ἐρωτικῆς ἐκείνης συναντήσεως, σήμερον ὅμως στοιχηματίζω, ὅτι ἡ κόρη τῆς Γεφύρας τῶν Τεχνῶν ἔψαλεν εἰς τὸν Φρέβεν τὰ ἀρχαῖα τῶν Σειρήνων τραγούδια κατὰ τὸν ἦχον τῆς ἐποχῆς μας."

Ὁ Βαρῶνος πρῶτος ἐγέλασε διὰ τὴν ἀστειότητά του καὶ δὲν ἤργησαν οἱ λοιποὶ ἄνδρες νὰ τὸν μιμηθῶσι δι' ἀγρίων καγχασμῶν, ἀλλ αἱ γυναῖκες ἐταπείνωσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἡ Ἰωσηφίνα ἐφάνη μὲ τοὺς λόγους τοῦ συζύγου της τόσον δυςηρεστημένη ὅσον καὶ μὲ τὴν ἀλλόκοτον διήγησιν τοῦ φίλου του· ἐκράτει ἡ ταλαίπωρος διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ κύπελον καὶ ὠχρὰ ὡς ὁ θάνατος ἔρριψε πρὸς τον Φρέβεν ἐταστικὸν βλέμμα ἀποδοκιμασίας καὶ δυςθυμίας. Καὶ ἐκεῖνος τότε ὕψωσε τὴν φωνὴν καὶ καλύψας δι' αὐτῆς τὸν ὄκοσμον τῶν ἀνδρῶν καγχασμὸν εἶπε: „Ἐνόμιζα, ὅτι τόσον μόνον διηγούμενος μέρος ἐκ τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας μου, ἤθελον ἱκανοποιήσει τοὺς ἀκροατάς μου ἀποτίσας ἐπαρκῶς τὴν ἐπιβληθεῖσάν μοι ποινήν, ἀλλὸ βλέπω, ὅτι ἤθελον ζημιωθῆ πάρα πολύ, ἐὰν ἐπέτρεπον διὰ τῆς σιωπῆς μου νὰ πιστευθῇ ὡς ἀληθὴς ἡ ἑρμηνεία, ἣν ἠθέλησεν ὁ φίλος μου νὰ δώσῃ εἰς τὸ μέχρι τινὸς ἐκτεθὲν συμβεβηκός. Θά μοι ἐπιτρέψετε λοιπὸν τώρα καὶ Ὑμεῖς νὰ ἐξακολουθήσω καὶ Σᾶς ὁμνύω", προςέθηκε μὲ ἐρώθημα βαθὺ εἰς τὸ πρόςωπον καὶ λάμψιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, „εἰς τὴν ζωήν μου, ὅτι θα εἴπω την καθαρὰν ἀλήθειαν."

„Ἡ κόρη διῆλθε διὰ τῆς αὐτῆς πάλιν γεφύρας, ὅθεν καὶ ἐγὼ πρὸ ὀλίγου. Ἐνῷ ἠκολούθουν σιωπηλός, ὄπισθεν μᾶλλον ἢ πλησίον αὐτῆς προχωρῶν, εἶχον εὐκαιρίαν νὰ τὴν παρατηρήσω. Τὸ ἀνάστημά της, ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην νὰ κρίνω περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ σκότει καὶ διὰ τοῦ περιβάλλοντος τὸ σῶμά της μανδύου, ἦτο νεανικόν. Καὶ ἡ φωνή της, ὡς προηγουμένως παρετήρησα, ἦτο νεανική. Τὸ βάδισμά της ἦτο ταχύ, ἀλλ' ἐλαφρόν. Εἶχεν ἀποποιηθῇ νὰ στηριχθῇ εἰς τὸν βραχίονά μου, ὅταν ἐγὼ τον προςέφερα διὰ νὰ τὴν ὁδηγήσω. Κατὰ τὸ τέλος τῆς γεφύρας παρέκαμψε τὴν ὁδὸν τοῦ Μαζαρίνου. „Εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἡ μήτηρ Σας ἀσθενής;" ἠρώτησα ἐπανερχόμενος πάλιν πλησίον αὐτῆς καὶ προςπαθῶν νὰ κατοπτεύσω διὰ τοῦ πέπλου τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προςώπου της." „Ἀπὸ δύο ἐτῶν" ἀπεκρίθη στενάζουσα, „ἀλλ' ἀπὸ ὀκτὼ ἤδη ἡμερῶν ἔγεινε πολὺ ἄσχημα." — „Εἴσθε πολλάκις ἐκεῖ εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν;" — „Ποῦ;" — „Ἐκεῖ εἰς τὴν γέφυραν." — „Ἀπόψε πρώτην φορὰν" ἀπεκρίθη. — „Τότε δὲν ἐζητήσατε νὰ εὕρετε μίαν καλλιτέραν θέσιν· ἄλλοι δρόμοι εἶνε πολυανθρωπότεροι . . . ." Ἀλλ' ἐνῷ ἔλεγον ἔτι τοὺς λόγους τούτους, μετενόησα διότι τοὺς εἶπον· θὰ ἐπειράχθη βέβαια μὲ τὴν σκληρὰν ταύτην συμβουλήν μου. Ἤρχισε μάλιστα νὰ κλαίῃ καὶ εἶπε σιγανῇ τῇ φωνῇ: „Μήπως γνωρίζω καὶ τὰ μέρη ἐδῶ . . . . . ἀλλὰ ἐντρέπομαι καὶ νὰ χωθῶ μέσ' 'στὸ πλῆθος."

„Πόσον φοβερὰ θὰ ἦτον ἄρά γε ἡ πενία, ἥτις ἠνάγκαζε τὸ πλάσμα τοῦτο νὰ ἐπαιτῇ. Διότι εἶνε μὲν ἀληθές, καὶ ὁμολογῶ τοῦτο ἀδιστάκτως, ὅτι μοι ἐπῆλθον τοιαῦται ἰδέαι, οἷας εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ ὁ Φάλδνερ, ἀλλ' εὐθὺς ἐχάθησαν ἀπὸ τὸν νοῦν μου, διότι ἦσαν ἄτοποι καὶ παράλογοι· ἄλλως, ἐὰν ἀνῆκεν ἡ κόρη αὐτὴ εἰς τὴν ἀπόβλητον ἐκείνην τοῦ φύλου της τάξιν, πρὸς τί νὰ σταθῇ κεκαλυμμένη εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἐρήμου ἐκείνου δρόμου; Πρὸς τί δὲ σκοπίμως νὰ κρύπτῃ ἐξ ὁλοκλήρου σωμα, ὅπερ,

ὡς εἶχον ἤδη βεβαιωθῆ, ἦτο ὡραιότατον; Ἀναμφιβόλως εἶχον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου πραγματικὴν ἀθλιότητα καὶ ἐδικαιούμην νὰ συγκινηθῶ ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ καὶ τῇ ἐσχάτῃ πενίᾳ ἀναξιοπαθούντων ὄντων, τὰ ὁποῖα σώζουσιν ἔτι τὴν σπαρακτικὴν ἐκείνην αἰδημοσύνην, διότι συναισθάνονται τὴν κατάστασίν των."

„Ἐπισκέπτεται ἰατρὸς τὴν μητέρα Σας;" ἠρώτησα μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου. — „Τὴν ἐπεσκέπτετο ἕνας· ὅταν ὅμως εἶδεν, ὅτι δὲν ἠμπορούσαμεν πλέον ν' ἀγοράζωμεν ἰατρικά, μᾶς συνέστησε νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, ὅπου θὰ ἐνοσηλεύετο πολὺ καλὰ ἡ μητέρα μου· αὐτὸ ἐγὼ δὲν ἠμποροῦσα νὰ τὸ ὑποφέρω. Δὲν ἤθελα νὰ στείλω τὴν μητέρα μου εἰς τὸ Νοσοκομεῖον!" „Πόσον βαθὺν πόνον ἐνεῖχον οἱ λόγοι οὗτοι τῆς κόρης!"

„Ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἔφερε τὸ μανδήλί της ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ προςώπου εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἀλλ' ὁ φανὸς καὶ τὸ πινάκιον, τὰ ὁποῖα ἐκράτει διὰ τῆς ἑτέρας χειρός, ἐκώλυον αὐτὴν νὰ συναρμόσῃ καὶ νὰ κλείσῃ ἔμπροσθεν το μακρὸν ἐπανωφόριόν της· τὸ ἐπῆρε μάλιστα ὁ σφοδρῶς φυσῶν ἄνεμος καὶ τότε ἐπείσθην ὅτι δὲν ἤμην ἠπατημένος· λεπτοφυὲς καὶ ραδινὸν ἦτο τὸ ἀνάστημά της, ἔφερε δὲ ἁπλοῦν, ἀλλὰ καὶ καθαρώτατον ἔνδυμα. Ἔπιασε τὸ ἐπανωφόριόν της, καὶ ὅταν ἐγὼ τὴν ἐβοήθησα διὰ νὰ τακτοποιηθῇ, ἠσθάνθην διὰ τυχαίας ψηλαφήσεως τὴν τρυφερότητα τῶν μαλακῶν χειρῶν της."

ΙΚΤΙΣ ΘΗΡΕΥΟΥΣΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ.

„Εἴχομεν ἤδη διατρέξει τρεῖς ἀλλεπαλλήλως ὁδοὺς καί τινας παραπλεύρους διόδους, ὅταν αἴφνης ἡ κόρη σταματήσασα ἤρχισε νὰ λέγῃ περίφοβος ὅτι ἔχασε τὸν δρόμον. Τὴν ἠρώτησα τότε καί μοι εἶπε ποῦ κατοικεῖ. Ἤρχισα καὶ ἐγὼ νὰ στενοχωροῦμαι, διότι καὶ αὐτὸς ἠγνόουν τὸν δρόμον τῆς κατοικίας της. Ἐκ φόβου ἢ ἐκ ψύχους ἔτρεμεν ἡ ταλαίπωρος. Εἶδον τριγύρω μου καὶ παρετήρησα νὰ φέγγῃ ἀκόμη ἐκεῖ εἰς ἓν ὑπόγειον καπηλεῖον· τὴν παρεκάλεσα νὰ περιμείνῃ ὀλίγον, κατέβην εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ ἐζήτησα ὁδηγίαν. Μοὶ εἶπον νὰ ἀπάγω δεξιὰ καὶ θὰ εὕρω εὐκολα τὸν δρόμον. Ὅταν ἀνῆλθον εἰς τὸ πεζοδρόμιον ἤκουσα κάτι φωνὰς καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον φῶς ἑνὸς φανοῦ διέκρινα τὴν κόρην κατὰ δύο ἀμυνομένην ἀνδρῶν, ἐξ ὧν ὁ μὲν τὴν ἐκράτει ἀπὸ τῆς χειρός, ὁ δὲ εἶχε τὴν πιάσει ἀπὸ τὸ ἐπανόφωριον· ἐγέλων καὶ πολλοὺς ἀπέτεινον πρὸς αὐτὴν λόγους· ἐνόησα τί ἔτρεχε, ἔσπευσα ταχέως πρὸς αὐτοὺς καὶ μεθ' ὁρμῆς ἀπέσπασα τὴν χεῖρά της ἀπὸ τῆς τοῦ κρατοῦντος αὐτήν· ἄφωνος καὶ κλαυθμηρίζουσα προςῆλθεν ἡ κόρη ὑπὸ τὴν προστασίαν μου."

„Βλέπετε, κύριοι", εἶπον τότε πρὸς τοὺς ξένους, „ὅτι ἠπατήθητε ἐκλαβόντες ἴσως τὴν κόρην ἄλλως πως· ἀφήσατέ την, Σᾶς παρακαλῶ, ἥσυχον!"

— „Συγγνώμην, κύριε!" ἀπήντησεν ὁ κρατήσας αὐτὴν ἀπο τοῦ ἐπανωφορίου· Σεῖς ἔχετε βέβαια τὸ δικαίωμα τῆς προτεραιότητος!" „Καὶ γελῶν ἀπῆλθε μετὰ τοῦ συντρόφου του."

„Ἐπροχωρήσαμεν καὶ ἡμεῖς· τὸ ταλαίπωρον πλάσμα ἔτρεμε στηριζόμενον δυνατὰ ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου, ὡςεὶ φοβούμενον μὴ πέσῃ κατὰ γῆς."

„Μὴ φοβεῖσθε!" εἶπον ἐγὼ πρὸς αὐτήν. „Δὲν εἴμεθα πλέον μακράν, ἐφθάσατε εἰς τὴν οἰκίαν Σας." Δὲν ἀπεκρίθη καὶ ἐξηκολούθησε νὰ κλαίῃ. Ὅταν παρεκάμψαμεν τὴν τελευταίαν πλέον ὁδόν, πάλιν ἐσταμάτησε καὶ εἶπεν: „Ὄχι! δὲν πρέπει νὰ ἔλθητε περισσότερον μαζῆ μου, κύριε! Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γείνῃ!" — „Ἀλλὰ διατί ὄχι, καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἦλθα ἕως ἐδῶ μαζῆ Σας; δὲν πρέπει νά μοι ἀποδώσητε κανένα κακὸν σκοπόν . . . ." Ταῦτα λέγων εἶχον πιάσει τὴν χεῖρά της καὶ ἴσως ἀκουσίως τὴν ἔσφιγξα· τὴν ἀπέσυρεν ὅμως ἐνείνη ὀλίγον ὁρμητικῶς καὶ εἶπε: „Μὲ συγχωρεῖτε· ἀπὸ ἀδιακρισίαν βέβαια Σᾶς ἔφερα τόσον μακράν· Σᾶς παρακαλῶ, ἀφήσατέ με τώρα!" Τότε συνῃσθάνθην, ὅτι ἡ σκηνὴ ἐκείνη τοῦ δρόμου τὴν ἐπείραξε πάρα πολύ, ὅτι πιθανῶς ὡς ἐκ τούτου ἤρχισε νὰ ὑποπτεύῃ καὶ ἐμέ, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς μὲ συνεκίνησε βαθέως. Ἠθέλησα λοιπὸν νὰ τῇ ἐγχειρίσω τὰ ὀλίγα ἀργυρᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἔδωκέ μοι ὁ Φάλδνερ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δῶρον κατ' οὐδὲν ἤθελεν ἀνακουφίσει τὴν ἀσθενοῦσαν τῆς κόρης μητέρα, ἀντὶ τούτων ἔδωκα αὐτῇ τὸ ὀλίγον χρυσίον, ὅπερ εἶχον ἐν τῷ βαλαντίῳ μου."

„Ἡ λαβοῦσα τὸ χρυσίον χεὶρ ἐκινήθη σπασμωδικῶς· ἐνόμισε προφανῶς ἡ κόρη ὅτι ἀργυρᾶ ἦσαν τὰ νομίσματα· μὲ εὐχαρίστησεν ὅμως μετὰ συγκινητικῆς καὶ περιπαθοῦς φωνῆς, καὶ ἠθέλησε ν' ἀπομακρυνθῇ."

„Σᾶς παρακαλῶ, ἀκόμη μίαν λέξιν", εἶπον ἐγὼ καὶ τὴν ἐσταμάτησα· „ἐλπίζω, ὅτι ἡ μήτηρ Σας θ' ἀναλάβῃ ταχέως, ἀλλὰ πιθανὸν νὰ χρειασθῇ καὶ πάλιν τίποτε, καὶ Σύ, κορίτσι μου, δὲν εἶσαι ἱκανὴ νὰ ἐπαναλάβῃς ὅ,τι ἀπόψε ἐδοκίμασες νὰ κάμῃς. Δὲν ἠμπορεῖτε ἄρά γε μετὰ μίαν ἑβδομάδα νά με περιμένητε ἐδῶ, διὰ νὰ Σᾶς ἐρωτήσω πῶς θὰ ἦνε ἡ μητέρα Σας;" Μοὶ ἐφάνη ἀναποφάσιστος καὶ ἐπὶ τέλους εἶπε: „Ναί!" — „Νὰ φορέσετε ὅμως τὸν ἴδιον πέπλον μὲ αὐτὸν τὸν πράσινον πέπλον διὰ νὰ Σᾶς ἀναγνωρίσω", προςέθεσα· καὶ εἰς τοῦτο κατένευσε, μ' εὐχαρίστησε καὶ πάλιν, καὶ ἔσπευσε πρὸς τὰ κάτω. Ταχέως ἔγεινεν ἄφαντος εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός."

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.) *(ἕπεται συνέχεια.)*

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(συνέχεια).

22.

Σημείωνε ἐκ τῶν ἀναγινωσκομένων συγγραμμάτων τὰ καλλίτερα χωρία, ἀλλὰ μόνον τὰ ἀληθῶς καλλίτερα, οὐχὶ δ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα Σοὶ ἀρέσκουσι καὶ συμφωνοῦσι πρὸς τὴν στιγμιαίαν τοῦ νοῦ Σου κατάστασιν. Ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν καλὸν εἶνε ν' ἀναγινώσκῃς τὰς σημειώσεις Σου ταύτας.

23.

Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν παθῶν Σου διατελῶν, πρέπει πᾶν Σου διάβημα, ὅπερ προτίθεσαι νὰ κάμῃς, νὰ τὸ βασανίζῃς μετὰ πολλῆς φροντίδος. Ποσάκις αἱ ὑποθέσεις μας λαμβάνουσιν ἄλλην τροπήν, ἅμα ὡς ἐπιληφθῶμεν αὐτῶν μετὰ σκέψεως!

24.

Ἔσο ἀπ' ἐναντίας ἀποφασιστικὸς ἐν παντί, ὅπερ θεωρεῖς ἀναμφίβολον, ὑποχρεωτικὸν καὶ μὴ ἱκανὸν νὰ ἐπισύρῃ κατὰ Σοῦ τὴν μομφὴν καὶ τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνθρώπων.

25.

Προςπάθει νὰ τηρῇς ἄμεμπτον τὸ ὄνομά Σου καὶ τοιοῦτον νὰ τὸ παραδώσῃς εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Μὴ παρασυρθῇς χάριν οὐδενὸς καλοῦ σκοποῦ εἰς μέσα ἀμφίβολα καὶ διφορούμενα.

26.

Ἐπὶ πᾶσιν ἔσο μετριοπαθὴς καὶ ἐγκρατής, διότι ἡ ἐγκράτεια εἶνε μία τῶν μεγίστων καὶ ἀναγκαιοτάτων ἀρετῶν. Ἀλλὰ μὴ νομίσῃς, ὅτι τὸ κακὸν δύναται νὰ μετριασθῇ διὰ τῆς ἐγκρατείας.

27.

Ἀπόφευγε τὴν ὑδυπάθειαν, ἥτις οὐ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα φθείρει καὶ καταστρέφει. Ἀποδείκνυε ὅτι εἶσαι κύριος σεαυτοῦ, θεώρει δὲ τὸν σαρκικὸν ἔρωτα ὡς ἀπηγορευμένον καὶ ἀνάξιον τοῦ ἀνθρώπου, ἅμα ὡς χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ ὁ πνευματικὸς καὶ ἰδεώδης. Προςπάθει πάντοτε νὰ ἐπιφέρῃς μίαν ἁρμονίαν εἴς τε τὴν πνευματικὴν καὶ σαρκικήν Σου φύσιν.

(ἕπεται συνέχεια.)

1. ΧΩΡΙΚΗ ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ (ἐν σελ. 345). Χαριεστάτην μᾶς παρουσιάζει ὁ ζωγράφος Lieck (Λὶκ) τὴν γερμανίδα χωρικήν, πάντες δὲ οἱ ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίσαντες τὰς διαφόρους χώρας τῆς γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας, οἷον τὴν Ἔσσην, τὰς Ῥηνικὰς ἐπαρχίας καὶ τὴν Βυρτεμβέργην πολλὰς θὰ ἐνθυμηθῶσι τοιαύτας μορφάς, αἵτινες τοῖς προεκειδίασαν οὕτως ἀφελῶς καὶ κατέστησαν αὐτοῖς ὑποφερτὴν τὴν ἄλλως ἄχαριν ἐν τῇ ξένῃ διατριβήν των. Πρὸ πάντων δὲ ἡ Σαξωνία καὶ ἐκ τῶν πόλεών της ἡ Δρέσδη καὶ ἡ Λειψία φημίζονται, ὅτι ὑπερτεροῦσι τῶν ἄλλων γερμανικῶν τόπων κατὰ τὸ πλῆθος τῶν γνησίως γερμανικῶν καλλονῶν.

2. ΤΟ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΧΟΡΟΝ ΟΝΕΙΡΟΝ (ἐν σελ. 349). Πολλοὶ πολλάκις ἐπεχείρησαν νὰ ἐξηγήσωσι τί σημαίνει κυρίως ὁ χορός, ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν εὑρέθη συμφωνῶν πρὸς τοὺς ἄλλους. „Ὁ χορὸς εἶνε ἀφορμὴ πρὸς ὅλως διόλου περιττὰ καὶ ἀνωφελῆ ἔξοδα", λέγει ὁ ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης. — „Ὄχι, ὑπολαμβάνει ὁ ἐπιχειρηματίας, ὁ χορὸς εἶνε τὸ καλλίτερον μέσον, μὲ τὸ ὁποῖον θέτονται τὰ χρήματα εἰς κυκλοφορίαν"· ἡ μήτηρ ἀφ' ἑτέρου διατείνεται, ὅτι ὁ χορὸς εἶνε μία τῶν περιστάσεων πρὸς εὕρεσιν συζύγων διὰ τὰς θυγατέρας· τὸ ἀρθριτικὸν γεροντοπαλλήκαρον ὅμως λέγει: „ὁ χορὸς εἶνε ὁ καλλίτερος τρόπος, διὰ ν' ἀποφασίσῃ τις νὰ κάμῃ κίνησιν καὶ νὰ ἱδρώσῃ· ὁ φιλόσοφος ἀπαντᾷ πρὸς τοῦτον διὰ τοῦ ὁρισμοῦ ὅτι ὁ „χορὸς εἶνε ἐκείνη ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάθροισις νεαρῶν προσώπων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, καθ' ἣν ἡ περιστροφὴ καὶ κίνησις τοῦ σώματος γίνεται ἀκριβῶς κατ' ἐκείνους τοὺς κανόνας οἱ ὁποῖοι αὐστηρῶς εἶνε προδιαγεγραμμένοι ὑπὸ τῆς καλλαισθησίας τῆς ὀρχηστικῆς τέχνης καὶ ὀρέξεως"· ἡ δὲ νεαρὰ κόρη ἐπὶ τέλους, εἰς τῆς ὁποίας τὰ ὦτα ἀντηχοῦσιν ἴσως ἀκόμη ἀπὸ τοῦ τελευταίου χοροῦ αἱ θελκτικώταται μελῳδίαι τοῦ βαλλισμοῦ, ἰσχυρίζεται: „ο χορος εἶνε τὸ λαμπρότερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον! Ὁ χορὸς εἶνε — βέβαια, δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ χορός!

Ὁπωσδήποτε πρέπει ν' ἀπολαύσῃ τις τὸν χορὸν καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ὅπως ἐκφέρῃ καὶ αὐτὸς ἴδιον ὁρισμόν, ὡς ἔπραξεν ἡ ὡραία ἡμῶν. Καὶ εἶχε λόγον νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ χορὸς εἶνε τὸ λαμπρότερον πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον. Διότι ἐκεῖ εἶχεν ἰδεῖ καὶ γνωρίσει πρώτην φορὰν ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ εἰκὼν πανταχοῦ τὴν συνοδεύει καὶ ἐπασχολεῖ τὴν φαντασίαν της, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβε τὰ ῥόδα, τὰ ὁποῖα ἀφ' οὗ κατεφίλησε καὶ ἔθλιψεν ἐπὶ τοῦ στήθους της, δὲν ἠθέλησε οὐδὲ ν' ἀφήσῃ ἐκ τῶν χειρῶν της, ἀλλὰ μετ' αὐτῶν κατεκλίθη καὶ κοιμωμένη πάλιν ἀναλογίζεται ἐκεῖνον, πάλιν ἡ φαντασία της ὑπταται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ, ἐν ᾗ κατὰ πρῶτον εὗρε τὴν εὐδαιμονίαν της.

3. ΙΚΤΙΣ ΘΗΡΕΥΟΥΣΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΣ (ἐν σελ. 352). Ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ (σελ. 341) εἴπομεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ἁρπακτικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ζῴου τούτου, κοινῶς λεγομένου *κουνάδι*. Μετὰ πονηρίας καὶ πολλῆς δεξιότητος κατορθόνει, ἀναρριχώμενον ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν δένδρων, νὰ συλλαμβάνῃ κοιμώμενα τὰ πτηνά, λίαν δὲ περίεργος καὶ χαρακτηριστικὸς εἶνε ὁ τρόπος, καθ' ὃν καταδιώκει μέχρι θανάτου τοὺς σκιούρους. Ὁλοκλήρους ὥρας διαρκεῖ πολλάκις ἡ θήρα αὕτη· ὁ ἀτυχὴς σκίουρος πηδᾷ ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον, ἀναρριχᾶται ἑλικοειδῶς εἰς τοὺς κορμοὺς αὐτῶν μέχρι τῶν ὑψηλοτέρων κλάδων, ἀπὸ τούτων καταρρίπτεται ἀστραπηδὸν εἰς ἄλλους καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πανταχοῦ καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ σπεύδοντος ἀσπόνδου ἐχθροῦ, τοῦ ὁποίου δὲν εἶνε πεπρωμένον νὰ διαφύγῃ τοὺς ὀξεῖς ὀδόντας.

Πρό τινων ἡμερῶν τὸ δημαρχεῖον τῆς Μαδρίτης ἀνήγγειλε τῇ βασιλίσσῃ Χριστίνῃ, ὅτι ἐγεννήθη ὁ χιλιοστὸς παῖς ὁ κατὰ τὸ βάπτισμα λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦ Μονάρχου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέθανεν ὁ Ἀλφόνσος. Ἡ βασιλὶς βαθέως συνεκινήθη ἐκ τοῦ δείγματος τούτου τῆς συμπαθείας τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὸν χιλιοστὸν τοῦτον ὁμώνυμον τοῦ υἱοῦ της ὑπήκοον, υἱὸν ξυλουργοῦ, ἀπέστειλεν ὡς δῶρον δύο δωδεκάδας παιδικῶν ἀσπρορρούχων ἀργυροῦν κύπελλον, ἔπιπλα τῆς τραπέζης καὶ συγχρόνως βιβλίον τοῦ ταμιευτηρίου, φέρον ἔγκλειστον σπουδαῖον χρηματικὸν ποσὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου του ἰδιοχείρως γεγραμμένα τὰ ἑξῆς: „Τῷ χιλιοστῷ Ἀλφόνσῳ ἡ γυνή, ἣν δύο Ἀλφόνσοι κατέστησαν εὐτυχῆ." Ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς βασιλίσσης τῆς Ἱσπανίας ἐνεποίησε πανταχοῦ ζωηρὰν ἐντύπωσιν καὶ προεκάλεσε τὴν συγκίνησιν τῶν εὐαισθήτων καρδιῶν.

Ὁ γνωστοτατος τοῖς Ἕλλησιν ἄγγλος πολιτευτὴς Κάρολος Δίλκε διατρίβει ἀπό τινος ἐν Παρισίοις, ὅπου τὸν συνοδεύει ἡ σύζυγός του ἵνα δείξῃ πανταχοῦ, ὅτι δὲν ἔπαυσε νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν ἀθωότητά του. Ὁ Δίλκε ἀνεκοίνωσεν ἐμπιστευτικῶς πρός τινα τῶν δημοσιογράφων, ὅτι ἡ δίκη του μετ' ὀλίγους μῆνας θὰ ἐπαναληφθῇ καὶ πάλιν. Φίλοι αὐτοῦ, ἐξ ἰδίας των πρωτοβουλίας, ἐπεχείρησιν ῥιζικὴν καὶ λεπτομερῆ ἔρευναν τῆς ὅλης ὑποθέσεως, ὡς ἀποτέλεσμα δ' αὐτῆς θὰ γνωσθῶσι μετ' ὀλίγον εἰς τὸν κόσμον αἱ περιεργώταται καὶ ἀνελπιστώταται τῶν ἀποκαλύψεων. Οἱ φίλοι οὗτοι (ἄνδρες πολιτευόμενοι, δικηγόροι, ἰατροί, ὑπουργοὶ καὶ ἄνδρωποι εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας ἀνήκοντες) λέγεται ὅτι ἀνεκάλυψαν τὰ ἴχνη συνωμοσίας, περὶ ἧς μετὰ μικρὸν θὰ ἔχῃ νὰ γράψῃ πλεῖστα ὅσα ὁ τύπος συμπάσης τῆς ὑφηλίου. Ἡ τρίτη δίκη μεταξὺ Δίλκε καὶ Κρώφορδ ἀναμφιβόλως θὰ γέμῃ ἀξιοσημειώτων καὶ σκανδαλωδεστάτων λεπτομερειῶν, ὅπως καὶ ἀμφότεραι αἱ προηγηθεῖσαι.

Ἡ ἰατρικὴ Ἀκαδημία τῆς Πετρουπόλεως ἐξέδωκεν ἐσχάτως ὑπόφασιν, πολὺ σημαίνουσαν διὰ τὰς γυναῖκας τὰς ἐπιδιδομένας εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης. Εἰς τὴν ἐπερώτησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν ὑπουργείου, ἂν τὸ δίπλωμα τῶν γυναικῶν πρέπῃ νὰ θεωρῆται ἰσοβάθμιον πρὸς τὸ τῶν ἀρρένων ἰατρῶν, ἀπήντησεν ἡ Ἀκαδημία καταφατικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ψηφοφορίας γενομένης μεταξὺ τῶν μελῶν της. Ἐκ τούτου λοιπὸν φαίνεται, ὅτι οἱ θῆλεις ἰατροὶ καὶ ἐπιστήμονες ἐν Ῥωσσίᾳ ἀπολαύουσι πλειόνων προνομίων, παρὰ τοὺς συναδέλφους αὐτῶν ἐν Ζυρίχῃ, ἥτις ἐξυμνεῖται καὶ ἐγκωμιάζεται ἐδῶ, ἐν Γερμανίᾳ, ὡς ὁ παράδεισος τῶν θελουσῶν νὰ χειραφετηθῶσι γυναικῶν, ἐπειδὴ ἐσχάτως ἐν τῶν δικαστηρίων τῆς πόλεως ταύτης ἠρνήθη νὰ θεωρήσῃ ὡς συνήγορον τοῦ ἰδίου της ἀνδρὸς γυναῖκα, σπουδάσασαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς αὐτῆς πόλεως τὰ νομικά.

Ἡ Κάρμεν Σύλβα, ἡ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο κρυπτομένη βασίλισσα τῆς Ῥωμουνίας καὶ διακεκριμένη συγγραφεὺς Ἐλισάβετ θὰ διδάξῃ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ παρθεναγωγείῳ τοῦ Βουκουρεστίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1887 μαθήματα περὶ νεωτέρας Φιλολογίας. Ἡ βασιλὶς, ἐπισταμένη, καλῶς τοὺς κλασικοὺς πασῶν τῶν χωρῶν, παρετήρησεν ἀπὸ πολλοῦ ὅτι ἐχώλαινεν ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τούτου, προσεκάλει λοιπὸν συχνάκις τὰς νοημονεστέρας τῶν μαθητριῶν παρ' ἑαυτῇ καὶ ἐδίδασκεν αὐτὰς κατ' ἰδίαν, ἀλλὰ τοιουτοτρόπως παρήχθησαν εἰς μέσον σκηναὶ ζηλοτυπίας μεταξὺ τῶν νεανίδων, ἐπὶ τέλους δὲ ἡ Ἐλισάβετ, συνεννοηθεῖσα πρὸς τὸν σύζυγόν της, ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ αὐτὴ ὅλον τὸ μάθημα τῆς φιλολογίας.

Ὑπελογίσθη ὅτι καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐκδίδονται περὶ τὰ 770 ἰατρικὰ περιοδικά, ἐξ ὧν 147 ἀνάγονται εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὰς ἀποικίας της, 129 εἰς τὴν Γερμανίαν, 54 εἰς τὴν Αὐστρίαν, 69 εἰς τὴν μεγάλην Βρετανίαν, 51 εἰς τὴν Ἰταλίαν, 28 εἰς τὸ Βέλγιον, 26 εἰς τὴν Ἱσπανίαν, 25 εἰς τὴν Ῥωσσίαν, 16 εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, 10 εἰς τὴν Ἑλβετίαν, 9 εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ Νορβηγίαν, 5 εἰς τὴν Δανιμαρκίαν, 4 εἰς τὴν Πορτογαλλίαν, 2 εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ 3 εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐν Ἀμερικῇ δὲ λέγεται, ὅτι ἐκδίδονται 183 ἰατρικὰ περιοδικά, ἐν Ἀσίᾳ 15 καὶ ἐν Ὠκεανίᾳ 2, φαίνονται ὅμως οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δυσαναλόγως μικροί.

Περὶ τῶν ἕξεων τῶν ἄγγλων διπλωματῶν ἐδημοσίευσεν ἀγγλικόν τι φύλλον πολλὰς εἰδήσεις, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὰς ἑξῆς: „Συρμός, φαίνεται, κατέστη ἀπό τινος τὰ νεαρώτερα καὶ φιλοδοξώτερα μέλη τοῦ Κοινοβουλίου ν' ἀπαρνῶνται τὸν καμπανίτην καὶ νὰ ἐκδίδωνται εἰς τὴν πόσιν τοῦ ἰαματικοῦ ὕδατος τοῦ Appollinaris. Ὁ Γλάδστων εἶχέ ποτε ἐν τῷ ὑπουργείῳ του πολλοὺς συναδέλφους, οἵτινες εἶχον ἀποφασίσει νὰ μὴ πίωσί ποτε μεθυστικὰ ποτά, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τηρήσωσιν ἐπὶ μακρὸν τὴν ἀπόφασίν των, ἐκτὸς τοῦ Καρόλου Δίλκε, ὅστις μέχρι τέλους ἔμεινε „teetotaler". Ὁ Γλάδστων οὐδέποτε καπνίζει, πίνει ὅμως οἶνον παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ ἐγειρόμενος αὐτῆς δὲν ὀκνεῖ νὰ ῥοφήσῃ καὶ ἓν ἀκόμη ποτήριον φλογεροῦ ἱσπανικοῦ οἴνου. Ὁ Chamberlain οὐδέποτε ἀποσύρει ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ μακρὸν καὶ βαρὺ τὴν γεῦσιν σιγάρρον, συνειθίζει δὲ τρώγων νὰ πίνῃ καμπανίτην. Ὁ Μόρλεϋ πίνει ἐπίσης καμπανίτην, ἀλλὰ κανείς μόνον σιγαρέτα. Ὁ σὶρ Ἄρκουρτ, πάσχων δυσπεψίαν, ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν χρόνου διάστημα „teetotaler", ἀλλ' ἀπό τινος κατέφυγεν αὖθις εἰς τὸν οἶνον, τὸν αἴσοπα. Ὁ λόρδος Ῥανδόλφος Τσώρτσιλλ πίνει πολὺ ὀλίγον, ἀλλὰ καπνίζει μανιωδῶς, ὅπως καὶ ὁ Labouchere, ὅστις κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ κοινοβουλίου εὑρίσκεται περισσότερον καιρὸν ἐν τῷ καπνιστηρίῳ, παρὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν. Ὁ λόρδος Σαλισβουρίας, ἕνεκα τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του, εἶνε ἠναγκασμένος νὰ ἦνε μετριώτατος περὶ τὴν πόσιν ἐρεθιστικῶν οὐσιῶν καὶ οὐδέποτε νὰ καπνίζῃ, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ λόρδος Δουφφερῖνος οὔτε πίνει, οὔτε καπνίζει."

Ἐπ' ἐσχάτων ἐδημοσιεύθη ἡ στατιστικὴ τῆς ἐν ἔτει 1885—86 συγκομιδῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν καθ' ὅλην τὴν γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ἐν αὐτῇ δὲ ὑπάρχει παραβολὴ τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη συγκομισθέντων τριῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς γερμανικῆς γῆς, εἰς τόννους, ὧν ἕκαστος ὑπελογίσθη πρὸς 1000 χιλιόγραμμα:

ἔτος	βρίζα	σῖτος	γεώμηλα
1880	4,952,525 τόννων	2,345,278 τόννων	19,466,242 τόννων.
1881	5,448,404 „	2,059,139 „	25,491,022 „
1882	6,390,407 „	2,553,447 „	18,089,332 „
1883	5,600,068 „	2,350,878 „	24,906,431 „
1884	5,450,992 „	2,478,883 „	24,019,601 „
1885	5,820,095 „	5,599,271 „	27,953,643 „

Μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν ἐστεμμένων ἡγεμόνων κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους χρόνους ἀναφέρονται καὶ πολλοί, ἀνάπηροι τὸ σῶμα ἢ πάσχοντες διαφόρους ἀσθενείας. Οὕτως ὁ μέγας ἱεροεξεταστὴς Πέτρος Ἀρβουέζος ἦτο τυφλός, ὁ ὑπουργὸς Ἑρρίκου τοῦ ἑβδόμου τῆς Ἀγγλίας, καρδινάλιος Οὐλσεῦ ἦτο κωφός, ὁ Πάπας Σίξτος ὁ Ε'. ἦν παράλυτος, ὁ Πάπας Ἰωάννης ὁ ΙΓ'. ἦτο μονόχειρ, Δουδοβίκος ὁ ΙΑ'. τῆς Γαλλίας ἦτο κωφός, ὡς καὶ ἡ βασίλισσα τῆς Σουηδίας Χριστίνα. Χριστιανὸς ὁ Ζ'. τῆς Δανιμαρκίας ἦτον ἠλίθιος, Ῥιχάρδος ὁ Γ'. τῆς Ἀγγλίας ἦτο χωλός, ὁ δὲ γερμανὸς Αὐτοκράτωρ Ἰωάννης τοῦ Λουξεμβούργου εἶχε τυφλωθῆ, τὸ αὐτὸ δὲ εἶχε πάθει καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἀννοβέρου, Γεώργιος ὁ Ε'.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καλλίστων λεξικῶν ἐπεχείρησέ τις νὰ μετρήσῃ τὸν πλοῦτον τῶν λέξεων ἑκάστης γλώσσης, εὗρε δὲ ὅτι ἡ ἱσπανικὴ ἔχει 22,000 λέξεων, ἡ ἀγγλικὴ 22,000, ἡ λατινικὴ 25,000, ἡ γαλλικὴ 30,000, ἡ ἰταλικὴ 45,000, ἡ ἑλληνικὴ ἄνω τῶν 50,000 καὶ τέλος ἡ γερμανικὴ περὶ τὰς 80,000. Ἐκ τῶν 22,000 λέξεων, τῶν ἀποτελουσῶν σύμπαντα τὸν θησαυρὸν τοῦ ἀγγλικοῦ ἰδιώματος, ὑπὲρ τὰς 15,000 δύναται νὰ ἐννοήσῃ πᾶς γνώσκων τὴν λατινικήν, τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ἐὰν δὲ γνωρίζει καὶ τὴν γερμανικὴν θὰ ἐννοῇ ἀκέπως καὶ ἄλλας 3,000 λέξεις τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, φαίνεται δὲ ὅτι μόνον αἱ ὑπολειπόμεναι 4,000 εἶνε ἀρχαίας βρετανικῆς καταγωγῆς.

ΠΕΡΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ.

(*τέλος*).

Ἡ ἐν ἔτει 1870—71 γενομένη πολιορκία τῶν Παρισίων παρέσχε τὴν κυριωτέραν ἀφορμήν, ὅπως ἐπιδιώξῃ ἡ ἀεροναυτικὴ πρὸ πάντων πρακτικοὺς σκοπούς, τότε δὲ κατὰ πρώτην φορὰν ἐβοήθησε καὶ τὴν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν καὶ παρέσχεν αὐτῇ ἀξιολογωτάτας ὑπηρεσίας χάρις εἰς τὴν διοργανωτικὴν δεξιότητα τοῦ τότε γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν γαλλικῶν ταχυδρομείων Ῥαμπών. Πρῶτος παρῆλθεν ὑπεράνω τῶν γερμανικῶν χαρακωμάτων ὁ Τισσανδιέ, τῇ 30. Σεπτεμβρ. 1870, ἤτοι ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πολιορκίας. Κατέβη δὲ εἰς τὴν πόλιν Dreux καὶ παρέδωκε τῷ ἐκεῖ ταχυδρομείῳ τὸ ἐμπεπιστευμένον αὐτῷ φορτίον. „Ἰδοὺ κεῖνται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, διηγεῖται ὁ περιφανὴς οὗτος ἀνήρ, τριάκοντα χιλιάδες ἐπιστολῶν ἐκ Παρισίων. Τριάκοντα χιλιάδες οἰκογενειῶν θὰ ἦνε εὐγνώμονες πρὸς τὸ ἀερόστατόν μου, τὸ ὁποῖον διὰ μέσου τῶν νεφῶν κατώρθωσε νὰ ταῖς φέρῃ εἰδήσεις παρὰ τῶν πολιορκουμένων. Ὁπόσα μυθιστορήματα, καὶ δράματα καὶ τραγῳδίας θὰ περιέχῃ ἄρά γε ὁ ταχυδρομικός μου σάκκος!"

Ἀφ' ἑτέρου πάλιν ἐντὸς τῶν Παρισίων ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων ἐφρόντιζεν, ὅπως ἡ ποίησις τῆς διὰ τῶν ἀέρων συγκοινωνίας μὴ παραβλάψῃ τὴν πρακτικὴν αὐτῆς ἐφαρμογήν. Καθ' ἑκάστην κατεσκευάζοντο νέα ταχυδρομικὰ ἀεροκίνητα καὶ ἐξωπλίζοντο δι' ὅλων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων. Τότε ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἰδιαίτερα ἀεροστατικὰ δελτάρια καὶ φάκελλοι ἐπιστολῶν. Καὶ τῶν μὲν δελταρίων τὸ χρῶμα ἦν λευκὸν καὶ τὸ μέγεθος εἶχε σμικρυνθῆ εἰς 10:7 ὑφεκατόμ., τῶν δὲ φακέλλων ἦν πράσινον καὶ ὁ ἐξ οὗ κατεσκευάζοντο χάρτης, ἐλαφρότατος.

Τὸ βάρος τῶν ἐπιστολῶν ὤφειλε νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ 4 γραμμάρια τὰ δὲ ταχυδρομικὰ τέλη δι' ἑκάστην ἐπιστολὴν ἐντὸς τῆς Γαλλίας εἶχον ὁρισθῆ εἰς 20 ἑκατοστά, δι' ἕκαστον δὲ δελτάριον εἰς 10 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πολιορκίας τῶν Παρισίων τὸ ἐναέριον ταχυδρομεῖον μετεκόμισε, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐφημερίδων, 91 ἐπιβάτας, 363 γραμματοφόρους περιστερὸς καὶ 2,500,000 γράμματα καὶ δελτάρια βάρους 10,000 χιλιογράμμων.

Ἀπὸ τῆς 23. Σεπτεμβρίου 1870 μέχρι τῆς 22. Ἰανουαρίου 1871 ἀνεχώρησαν ἐκ Παρισίων 65 ἀεροκίνηται. Ἐκ τούτων πέντε μὲν περιέπεσαν εἰς χεῖρας τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων, τέσσαρα παρεσύρθησαν εἰς Βέλγιον, τρία εἰς Ὁλλανδίαν, δύο εἰς Γερμανίαν καὶ ἓν ἔφθασε μέχρι *Νορβηγίας*. Δύο μόνον ἀεροπόρα ἐγένοντο ἄφαντα ὁλοτελῶς, ἴσως δ' εἰς ἓν τούτων ἀνῆκον τὰ λείψανα, τὰ ὁποῖα εὑρέθησαν τὸ φθινόπωρον τοῦ 1873 εἰς τοὺς κλάδους δένδρου τινὸς ἐν Πὸρτ-Νατάλ, παρὰ τὴν νοτιοανατολικὴν ἀκτὴν τῆς Ἀφρικῆς. Τὸ περιεργώτατον ταξείδιον, ὅπερ συγχρόνως ἀπο-

δεικνύει τρανῶς τὴν τεραστίαν ταχύτητα τῶν ἀεροπόρων, ἔκαμον οἱ ἐπιβαίνοντες τοῦ ἐν Νορβηγίᾳ κατελθόντος ἀεροκινήτου. Τῇ 24. Νοεμβρίου 1870, τῇ 11¾ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἀνῆλθεν ἡ „πόλις τῆς Αὐρηλίας" εἰς τὰ ὕψη ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Ῥολιὲ καὶ ἀξιωματικοῦ τινος, ὀνόματι Dechamps. Περιεῖχεν ἐν συνόλῳ 6 γραμματοφόρους περιστερὰς καὶ γράμματα, ζυγίζοντα 45 περίπου ὀκάδας, κατηυθύνετο δὲ πρὸς τὴν πόλιν Tours, ἕδραν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως. Σφοδρὸς ὅμως νοτιοανατολικὸς ἄνεμος ὤθει τὸ ἐναέριον σκάφος μεθ' ὑπερβολικῆς ταχύτητος πρὸς βορρᾶν, περὶ τὴν ἕκτην δὲ πρωϊνὴν ὥραν οἱ ταξειδιῶται ἀνεκάλυψαν μετὰ τρόμου καὶ φρίκης, ὅτι ἵπταντο ὑπεράνω τῶν κυμάτων τῆς μαινομένης θαλάσσης. Πολλὰ ἐφάνησαν κάτωθεν αὐτῶν πλοῖα, εἶδον δὲ καὶ μίαν γαλλικὴν κορβέττα, ἥτις διὰ σημάτων καὶ πυροβολισμῶν ἀνήγγελλεν αὐτοῖς, ὅτι ἔσπευδε πρὸς βοήθειάν των, πᾶσαι τῶν ὅμως αἱ προσπάθειαι ὅπως κατέλθωσιν ἐγγὺς τοῦ πλοίου τούτου ἀπέβησαν μάταιαι, ἕως οὗ νέον καὶ σφοδρότερον ῥεῦμα ἀέρος παρέσυρεν αὐτοὺς αὖθις εἰς τὰ ὕψη. Πυκνὴ ὁμίχλη τοὺς περιεκύκλωσεν ἤδη πανταχόθεν, ἐν ᾧ κάτωθεν ἠκούετο διαρκῶς ὁ θόρυβος τῆς τρικυμιώδους θαλάσσης. Εἶχον πλέον ἀπολέσει πᾶσαν ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτε αἴφνης ἡ λέμβος τῶν προσέκρουσεν εἰς τὴν κορυφὴν ἐλάτης ὁπόθεν κατέπεσεν ἐπὶ στρώματος πυκνῆς χιόνος. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐξεπήδησαν ἀμφότεροι οἱ ἀεροναῦται, μόλις δὲ σωθέντες ἐκ τοῦ βεβαίου θανάτου, παρατηροῦσι τὰ πέριξ καὶ οὐδὲν ἄλλο βλέπουσι παρὰ ἄγνωστον χώραν κεκαλυμμένην ὑπὸ χιόνος καὶ πάγων, ἄνευ ὁδῶν, ἄνευ στέγης, ἄνευ τροφίμων, διότι τὰ πάντα εἶχε συμπαρασύρει τὸ αὖθις εἰς τοὺς αἰθέρας ἐξαφανισθὲν ἀεροκίνητον. Μόνον τὸ ὡρολόγιόν του εἶχε σώσει ὁ Ῥολιέ, δι' αὐτοῦ δ' ἔμαθον ὅτι ἦτον ἡ 2½ μ. μ., καὶ ἑπομένως ὅτι εἶχον παρέλθει 15 ὧραι ἀπὸ τῆς ἐκ Παρισίων ἀναχωρήσεώς των. Μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις ἀνεκάλυψαν ἠρειπωμένην τινὰ καὶ ἐγκαταλελειμμένην καλύβην, ὅπου νήστεις καὶ τρέμοντες ἐκ τοῦ ψύχους διέρχονται τὴν νύκτα. Τῇ 26. Νοεμβρίου ἐπὶ τέλους ηὐτύχησαν νὰ φθάσωσιν εἴς τινα κατοικουμένην καλύβην, ἧς ὁ ἰδιοκτήτης ἐννοήσας τοὺς ναυαγοὺς διὰ σημείων περιεποιήθη καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὴν πλησιόχωρον πόλιν, — τὴν Χριστιανίαν. Κατὰ τὴν δεκαπενταήμερον πορείαν των τὸ ἀεροκίνητον ἔφερεν αὐτοὺς ἐκ Παρισίων μέχρι τῆς 62° βορείου πλάτους ἤτοι εἰς ἀπόστασιν 1400 χιλιομέτρων, διπλασίαν παρ' ὅσην θὰ ἠδύνατο νὰ διατρέξῃ ταχυτάτη σιδηροδρομικὴ ἁμάμαξα, ὅπερ δηλοῖ καὶ ἀποδεικνύει συγχρόνως, ὅτι διὰ τοῦ ἀεροπόρου καὶ ἀποστάσεις μεγάλας δυνάμεθα νὰ διατρέξωμεν καὶ ταχύτητα νὰ ἐπιτύχωμεν τόσην, ὅσην εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον διὰ τῶν ἄλλων μέσων τῆς συγκοινωνίας.

Γεγονὸς πλέον ἀποδεδειγμένον εἶνε, ὅτι καὶ ἡ μανιωδεστάτη ταχύτης τοῦ ἐναερίου σκάφους οὐδὲ τὴν παραμικρὰν ἐνόχλησιν προξενεῖ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ μόνον τὸν κάμνει νὰ ἔχῃ τὸ αἴσθημα, ὅτι αἰωρεῖται ἀκίνητος εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς διότι τὸ σκάφος κινεῖται μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς καὶ τὸ περικυκλοῦν αὐτὸ ῥεῦμα τοῦ ἀέρος. Πεπειραμένοι ἀεροναῦται βεβαιοῦσι τὸ φαινόμενον τοῦτο, προσθέτοντες ὅτι κατὰ τὴν πτῆσιν καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ φλὸξ λαμπάδος δὲν σβέννυται καὶ ἐλαφρὸν τεμάχιον βάμβακος ἐπὶ τῆς ἐκτεταμένης παλάμης μένει ἀκίνητον. Ἀφ' ἑτέρου πάλιν καμμία πλέον δὲν ὑφίσταται ἀμφιβολία, ὅτι μεγεθυνομένων τῶν σκαφῶν, ἢ συνενουμένων πολλῶν πρὸς ἄλληλα, δύνανται νὰ μετακομισθῶσιν καὶ ἀναλόγως μεγάλα βάρη, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς κινδύνους τῆς διὰ τῶν ἀνέμων πορείας δὲν πρέπει νὰ ὑπερτιμῶμεν, ἐφ' ὅσον κατορθωθῇ νὰ κατασκευάζωνται τὰ σκάφη ἀναλόγως στερεά, ὅπως καὶ τὰ σημερινὰ ἡμῶν πλοῖα καὶ ἀτμόπλοα.

Τὸ μόνον, ὅπερ μᾶς χωρίζει ἀκόμη ἀπὸ τῆς εὐτυχίας τοῦ νὰ ἴδωμεν καὶ τὴν διὰ τῶν αἰθέρων πτῆσιν συγκαταριθμουμένην μεταξὺ τῶν κυριωτέρων τῆς συγκοινωνίας μέσων, εἶνε ἡ πηδαλιούχησις τῶν ἀεροπόρων. Καὶ ἀπὸ πολλοῦ μὲν κατενόησαν ὅτι ὁ πυρὴν τοῦ ζητήματος ἔγκειται εἰς τὴν κατασκευὴν ἰσχυροῦ καὶ ἐν ταὐτῷ ἐλαφροτάτου κινητηρίου μηχανισμοῦ, μεθ' ὅλην ὅμως τὴν ἀκάματον συνεργασίαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς μηχανικῆς ἡ τελειωτικὴ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τοῦδε.

Ὅτε τῇ 9. Αὐγούστου 1884 οἱ γάλλοι ἀξιωματικοὶ Κάρολος Ῥενὰρ καὶ Κρέπς, κατασκευάσαντες ἴδιον ἀεροπόρον φέρον ἐλαφρὰν ἠλεκτροδυναμικὴν μηχανήν, ἀνῆλθον, ἐπιβαίνοντες αὐτοῦ, εἰς τὰ ὕψη ἐκ Meudon καὶ μετὰ ὡρισμένην πορείαν ἐπανέκαμψαν πάλιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἀναχωρήσεως, πόντες ἐξέφρασαν τὰς τολμηροτάτας τῶν ἐλπίδων, πολλοὶ δὲ καὶ ἰσχυρίσθησαν, ὅτι τέλεον ἐλύθη πλέον τὸ φλογερὸν περὶ πηδαλιουχήσεως ζήτημα. Καὶ ναὶ μὲν δικαίως ηὐξήθησαν ἔκτοτε ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην αἱ ἐλπίδες τῶν πολλῶν, δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονηθῇ, ὅτι τὸ πείραμα ἐκεῖνο ἐγένετο ἐν ἀπολύτῳ ἠνεμίᾳ. Τῇ βοηθείᾳ τῆς μηχανῆς διέτρεξε τὸ ἀεροπόρον ἀπόστασιν 19 χιλιομέτρ. ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, ἐν ᾧ μέτριος ἄνεμος διατρέχει κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ χρόνου διάστημα 30 χιλιόμετρα, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μηχανὴ δὲν θὰ ἦτον ἱκανὴ νὰ ὁδηγήσῃ τὸ σκάφος κατὰ τὴν ἀντίθετον φορὰν τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου.

Ἀλλ' οὐχ' ἧττον σπουδαῖον διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς ἀεροπλοΐας εἶνε τὸ κατόρθωμα τῶν γάλλων ἀξιωματικῶν ἐφευρόντων ἠλεκτροδυναμικὴν μηχανήν, ἥτις ἔχουσα ἐν συνόλῳ βάρος 560 χιλιογράμ. δύναται ν' ἀναπτύξῃ δύναμιν ὀκτὼ ἵππων. Πρό τινος χρόνου ἐπανελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ῥενὰρ τὰ ἀεροναυτικὰ πειράματα, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ ἔκβασις ὑπῆρξεν ἐν συνόλῳ ἐπιτυχής. Ἐν σμικρῷ μέτρῳ καὶ ὑπό τινας περιστάσεις δύναταί τις τὸ σοβαρώτατον τοῦτο ζήτημα νὰ θεωρήσῃ ὡς λελυμένον, ἐὰν δὲ παραβάλωμεν τὰ σημερινὰ ταῦτα πειράματα πρὸς τὰ ἄλλοτε ἐπὶ ἄλλων τῆς συγκοινωνίας μέσων γενόμενα, τοῦ τηλεγράφου π. χ. καθ' ἃ ἔπρεπε νὰ ὑπερνικηθῶσιν ἀνυπέρβατα σχεδὸν προκόμματα, ἕως ὅτου νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου ὑποταγὴ τῶν μυστηριωδῶν τῆς φύσεως δυνάμεων, δὲν ἔχομεν ἄδικον συμπεραίνοντες καὶ νῦν, ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν διάθεσίν της νέον μέσον συγκοινωνίας καὶ ὅτι θὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐλπὶς τοῦ ἐπισημοτάτου τῶν ἀεροναυτῶν τῆς Ἀμερικῆς, τοῦ John Wise λέγοντος: „Τὰ τέκνα μας θὰ δύνανται ν' ἀποδημῶσι εἰς πᾶσαν τῆς γῆς γωνίαν χωρὶς νὰ ἐνοχλῶνται ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, τῶν ἀνθράκων ἢ τῆς ναυτίας καὶ μὲ ταχύτητα εἴκοσι γεωγραφικῶν μιλίων ἀνὰ πᾶσαν ὥραν".

☞ Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀξιοτίμους κκ. ἐπιστάτας ἡμῶν οπως, αμα τῇ παραλαβῇ τοῦ τελευταίου τούτου τεύχους, σπεύσωσι νὰ ἐπιστρέψωσιν ἡμῖν τοὺς παρ' αὐτοῖς εὑρισκομένους περιττοὺς ἀριθμοὺς τοῦ Β'. ἔτους, προσέτι δὲ καὶ νὰ μὴ βραδύνωσι μακρότερον οἱ καθυστεροῦντες μὲ τὴν ἐξόφλησιν τῶν λογαριασμῶν των.

κ. Κ. Χ. Π. εἰς Κερασοῦντα. Ἐλάβομεν τὸ ἔμβασμα καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Σ. Ψ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἀπεστείλαμεν ἤδη τὸ παραγγελθέν. Τὸ περικάλυμμα θὰ τὸ λάβητε παρὰ τοῦ αὐτόθι κ. Π. Σαράντη. Τὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ Σας δηλούμενα δὲν ἐλάβομεν ὅμως ἀκόμη. — κ. Κ. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, παρομοίως! — κ. Ι. Ζ. εἰς Ἀθήνας. Σύμπτωσις ἀληθῶς περίεργος! Μετ' ἐνδιαφέροντος ἀνέγνωμεν τὰ καθ' ἕκαστα· Σᾶς ἐπευχόμεθα πλήρη ἐπιτυχίαν. — κ. Βλ. Π. εἰς Ὀδησσόν. Ἰδιαιτέρως Σᾶς ἐγράψαμεν καὶ ἀναμένομεν εὐνοϊκὴν ἀπόκρισιν. — κ. Γ. Α. Α. Φοβούμεθα μὴ καὶ τὸν Καύκασον ἀπέκλεισεν ἡ χιὼν ἀπὸ τοῦ ἔξω κόσμου, ὡς τοῦτο ἐσχάτως συνέβη καὶ μὲ τὴν Γερμανίαν. — κ. Ν. Δ. εἰς Πειραιᾶ. Ἐμάθομεν ὅτι διατρίβετε τώρα αὐτόθι, ὅπου καὶ διευθύναμεν τὴν ἐπιστολήν μας. Ἑπομένως ἀναμένομεν ἀπάντησιν. — κ. Α Ζ. εἰς Βιτώλια. Σᾶς ἐγράψαμεν. — κ. Ζ. Α. Ζ. εἰς Βιτώλια. Ἔχετε ὑπομονήν· δὲν θὰ λησμονήσωμεν νὰ φροντίσωμεν δεόντως περὶ τῆς παραγγελίας Σας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ὁ βίος τῶν ἀρχαίων ἐν τοῖς ξενοδοχείοις. — Θήρα ἑλληνικῶν γραμματοδελτίων ὑπὸ Ἐδουάρδου Ἔγγελ. — Ἡ Ἐπαΐτις (Διήγημα — συνέχεια). — Βιωτικὰ παραγγέλματα (συνέχεια). — Πινακοθήκη, ἤτοι ἑρμηνεία τῶν εἰκόνων). — Ποικίλα. (Ὁ χιλιοστὸς Ἀλφόνσος. — Ὁ Δίλκε καὶ ἡ κατ' αὐτοῦ συνωμοσία. — Θήλεις ἰατροὶ ἐν Πετρουπόλει. — Ἡ Ἐλισάβετ τῆς Ῥωμανίας καὶ ἡ νεωτέρα Φιλολογία. — Ἰατρικὰ περιοδικὰ καθ' ὅλον τὸν κόσμον. — Ἀγαθαὶ ἕξεις τῶν διπλωματῶν τῆς Ἀγγλίας. — Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ τῆς Γερμανίας. — Ἀνάπηροι μεγιστᾶνες τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας. — Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν πλοῦτος). — Περὶ ἐναερίων ταχυδρομείων (συνέχεια). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.
ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Γερμανὶς χωρική. Εἰκὼν J. Lieck (σελ. 345). — Τὸ μετὰ τὸν πρῶτον χορὸν ὄνειρον (σελ. 349). — Ἰκτὶς θηρεύουσα περιστερὰς (σελ. 352).

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.
Τύποις Bär & Hermann, *ἐν Λειψίᾳ*. — *Χάρτης ἐκ τῆς* Neue Papiermanufactur *ἐν Χτρωσβούργῳ*. — *Πελένη* Frey & Sening, *ἐν Λειψίᾳ*.